

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 28 Ιανουαρίου 2017

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Με γνώση από το μέληθον!

ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΧΑΝΙΩΝ

Κατακτώντας το Κιλημάντζαρο

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Με δύο εξαιρετικά ενδιαφέροντα θέματα καταπιάνεται το σημερινό τεύχος των "διαδρομών". Στο κεντρικό μας ρεπορτάζ γνωρίζουμε τη Βιβλιοθήκη - Κέντρο Πληροφόρησης του Πολυτεχνείου Κρήτης, ένα "διαμάντι" ενημέρωσης για την ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα του Πολυτεχνείου και όχι μόνο. Στο δεύτερο αφιέρωμα, ακολουθούμε με κομμμένη την ανάσα- έξι μέλη του Ορειβατικού Συλλόγου Χανίων στον δρόμο προς την κατάκτηση της κορυφής Ushuru στο όρος Κιλιμάντζαρο, στην μακρινή Τανζανία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

28/1

Παλλάδιος

30/1

Αύρα

31/1

Κύρος,

Ευδοξία

1/2

Τρύφων,

Τρυφωνία

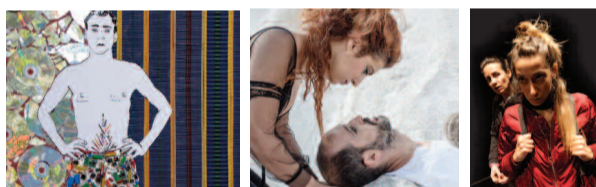
2/2

Υπαπαντή,

3/2

Συμεών,

Συμεωνή

σελ. 3 - 5 ~ Πολιτισμός

σελ. 6 ~ Βιβλία - Αφορμή

σελ. 7 ~ Συνέντευξη με τον Γιώργο Βογιατζόγλου

σελ. 8 - 9 ~ Με γνώση απ' το Μέλλλον!

σελ. 10 - 12 ~ Κατακτώντας το Κιλιμάντζαρο

σελ. 13 ~ Παιδότοπος

σελ. 14 ~ Πολιτισμός

σελ. 15 ~ Ιστορία της ιατρικής: ένα απίθανο ταξίδι στο χρόνο

σελ. 16 ~ Υγεία & Βότανα

No. 550

Φανταστικό
μουσείο

Πάολο Βερονέζε (Paolo Veronese), "Ο μουσικός αρραβώνας της Αγίας Αικατερινής", γύρω στα 1562-1569, Λονδίνο, Συλλογή της Βασιλομήτορος.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

ατά τη γραπτή παράδοση, η Αγία Αικατερίνη της Αλεξανδρείας είχε υπάρξει κόρη του βασιλιά της Κύπρου. Όταν ο γιος του αυτοκράτορα ήρθε να ζητήσει το χέρι της, η όμορφη, καλλιεργημένη και ευκατάστατη νεαρά κοπέλα διέγινωσσε αμέσως, ότι ο υποψήφιος μνηστήρας της την υπολείπονταν τόσο σε ευγενικές καταβολές, όσο και σε ομορφιά, αλλά και οικονομικό υπόβαθρο. Ένας ερημίτης θα καλέσει την αγνή νέα να αφιερωθεί στον Ιησού και στο χριστιανισμό. Η Αικατερίνη θα ασπαστεί βαπτιζόμενη κατόπιν τούτου τη χριστιανική πίστη και θα βιώσει σε ένα όραμα της τη μυσταγωγική σύνδεσή της με το Θεάνθρωπο, με το μικρό Ιησού να της εφαρμόζει ο ίδιος στο χέρι το δαχτυλίδι του μυστικού αρραβώνα τους. Την εν λόγω σκηνή αποδίδει ο πίνακας του Πάολο Βερονέζε. Γίος ενός λαξευτή της πέτρας, ο Πάολο είχε γεννηθεί και μυηθεί

στα μυστικά της ζωγραφικής τέχνης στη Βερόνα, όπως μαρτυρά άλλωστε και το όνομά του. Στα 1551 θα ζωγραφίσει την εικόνα του βωμού για την εκκλησία του San Francesco della Vigna στη Βενετία και δύο χρόνια αργότερα θα εγκατασταθεί μόνιμα στη Serenissima, όπου και θα κυριαρχήσει στην εικαστική σκηνή του δεύτερου μισού του 16ου αιώνα μαζί με τον Τισιανό και τον Τινορέττο. Όταν ο ιστορικός της βενετσιάνικης τέχνης Κάρλο Ριντόλφι (Carlo Ridolfi) (1594-1658) θα εκφράσει τον απέραντο θαυμασμό του για το έργο, συγκαταλέγοντάς το στις σημαντικότερες δημιουργίες του ζωγράφου, ο πίνακας του Βερονέζε είχε ήδη αφήσει την Βενετία για το Άμστερνταμ, προτού καταλήξει αργότερα στην αγγλική βασιλική συλλογή. Λαμβάνοντας υπόψιν του τις αναφορές στο ʼἄϋϋ (da Veragine

Ο συλλογικός τόμος
"Κρήτη - Ελλάδα 1913 - 2013,
100 χρόνια Ενωση"

που υλοποιήθηκε με πρωτοβουλία της εφημερίδας «Χανιώτικα νέα» & του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών & Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος"

διατίθεται στα γραφεία των "Χ.Ν."
Καραϊσκάκη 49

τιμή 15 ευρώ

διαδρομές

στο

internet

www.haniotika-nea.gr

ΣΤΟΝ ΠΛΑΤΑΝΙΑ

Εκθεση σύγχρονης τέχνης

Ομαδική έκθεση σύγχρονης τέχνης με τίτλο «ΞΕΝΙΟΝ – Η Κλήτευση του Οικείου» σε επιμέλεια του Δρ Κωνσταντίνου Β. Πρώιμου και του Ιωάννη Ν. Αρχοντάκη, εγκαινιάζεται σήμερα Σάββατο στις 7 μ.μ. στην Αίθουσα Τέχνης “Match More - Underground”, στον Πλατανιά.

Η θεματική της έκθεσης «ΞΕΝΙΟΝ – Η Κλήτευση του Οικείου» είναι μια ανοικτή πρόσκληση φιλοξενίας των έργων από τους καλλιτέχνες της αλλοδαπής που είτε επέλεξαν να ζουν και να δημιουργούν στην Ελλάδα, είτε ενδιαφέρονται για την πολιτισμική και εικαστική σκηνή της χώρας μας. Οι επιμελητές, Κωνσταντίνος Β. Πρώιμος και Ιωάννης Ν. Αρχοντάκης, επέλεξαν, τεκμηρίωσαν και παρουσιάζουν 50 έργα σύγχρονης τέχνης από καλλιτέχνες που αναπτύσσουν σύγχρονο εικαστικό έργο με παιδεία, εμπειρία και δράσεις που δεν εμπίπτουν στην εγχώρια πεπατημένη ροή εικαστικής παραγωγής με τις κλασικές ή τις μοντέρνες Ελληνικές αναφορές και ρίζες αλλά μεταφέρουν τα δικά τους πολιτισμικά και ενεργειακά βιώματα από τους διαφορετικούς τόπους της καταγωγής και της έμπνευσής τους.

Συμμετέχουν οι καλλιτέχνες: Claire Allaz-Vourou, Radu Belcin, Christoph Carbenay, Andrea Carnemolla, Isle Chlan, Eija Ellinas, Nick Fedaeff, Konstantin Fischer, Mathew Halpin, Sally Heard, Manfred Hermanns, Stella Johnson, Stephanie Jonhson, Canuto Kallan, Uli Klepanski, Barbara Knight, Margret Kohler, Yi-Zheng Lin, Francois L'Hotel, Herr Loco, Karl-Heinz Loof, Cyriaco Lopez, David Macfarlane, Sue Macfarlane, Marie Meier, Philippe Mendel, Nicholas Moore, Theo Nole, Lazaro Noris, Stephanie Nukel, Pino Pandolfini, Kai Piepgras, Brigitte-Margyt Rein, Andreas Richert, Tiffany Riley, Max Sachs, Petr Shevchenko, Renate Stollenwerk, Linda Talbot, Dominique Tapparel, John Tierney, T. Tosim, Gerhard Veisman, Loes Huis in't Veld, Ellen Weijers & Jan Woodward-Liodaki.

Ο ιστορικός και κριτικός της τέχνης Δρ Κωνσταντίνος Πρώιμος σημειώνει: «Ως γνωστόν, το επίθετο Ξένιος-Ξενία-Ξένιον αφορά στην αρχαία ελληνική γλώσσα στον επικεφαλής των Θεών Δία εξαιτίας του γεγονότος ότι προστάτευε τους ξένους. Επιπλέον το επίθετο αυτό δηλώνει ότι έχει να κάνει με τη φιλοξενία που στην αρχαία Ελλάδα ήταν μια ιερή υποχρέωση και νόμος με αυστηρό πρωτόκολλο. Στους Πλατωνικούς διαλόγους της ύστερης περιόδου ο πρωταγωνιστικός ρόλος συχνά δίνεται στον ξένο ο οποίος συχνάζει στην αγορά της Αθήνας συζητώντας και αμφισβητώντας κυρίαρχα ήθη και κοσμοαντιλήψεις, εγκαινιάζοντας με τον τρόπο αυτό ότι είναι οικείο για τους νέους ή πιο ηλικιωμένους Αθηναίους. Η σοφή αυτή στάση του Πλάτωνα έχει στρατηγικό χαρακτήρα ακόμα και σήμερα που το ήθος της φιλοξενίας υφίσταται μια σκληρή δοκιμασία εξαιτίας των προσφυγικών ροών που έχουν κατακλύσει την

Ελλάδα και την Ευρώπη γενικότερα εξαιτίας της γενικευμένης βίας και πολέμου που κυριαρχούν στη Μέση Ανατολή. Η έκθεση επιθυμεί να υπενθυμίσει την εκπαιδευτική και βιωματική σημασία της επαφής με το άλλο, με ό,τι δεν είναι δικό μας, οικείο και γνωστό».

Η έκθεση «ΞΕΝΙΟΝ – Η Κλήτευση του Οικείου» θα συνοδεύεται από δίγλωσσο κατάλογο (ελληνικά & αγγλικά), που περιλαμβάνει εισαγωγή του Δρ Κωνσταντίνου Β. Πρώιμου και παρουσιάζει όλα τα συμμετέχοντα έργα με πλήρη εικονογράφηση.

Η έκθεση εντάσσεται στο πρόγραμμα «ΧΑΝΙΑRT 2017 – Εικαστικές Διαδρομές στο Νομό Χανίων» που περιλαμβάνει εικαστικές εκθέσεις, διαλέξεις, μουσικές βραδιές και Δημιουργική Φιλοξενία Καλλιτεχνών (Art Residency) στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων – Ελαιουργείου. Η έκθεση συνδιοργανώνεται από την Περιφέρεια Κρήτης, την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, το Δήμο Πλατανιά, την Αίθουσα Τέχνης Match More και το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Χανίων – Ελαιουργείου.

Η έκθεση θα είναι ανοικτή έως 5 Μαρτίου 2017 από Δευτέρα έως Κυριακή 18:00-22:00. Ξεναγήσεις ομάδων επισκεπτών θα πραγματοποιούνται έπειτα από προσυνεννόηση στο τηλ: +30 697 760 75 80. Είσοδος Ελεύθερη.

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Ρεσιτάλ κιθάρας με τον Γιώργο Μπεχλιβάνογλου

Ρεσιτάλ κιθάρας με τον Γιώργο Μπεχλιβάνογλου διοργανώνουν το Σάββατο 28 Ιανουαρίου στις 8 μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (ΚΑΜ) με ελεύθερη είσοδο για το κοινό, το Μουσικό Σχολείο Χανίων, ο Δήμος Χανίων και η ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει έργα των D. Kellner, J.S.Bach, A.Barrios Mangore, F.Tarrega, Leo Brouwer, J. Rodrigo, και N. Koshkin.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, ο Γιώργος Μπεχλιβάνογλου είναι ένας «πολυσχιδής μουσικός. Ως σολίστ κλασικής κιθάρας έχει κερδίσει 4 πανελλήνια και διεθνή βραβεία, έχει δώσει ρεσιτάλ και κοντσέρτα με ορχήστρες, σε διεθνή φεστιβάλ στη χώρα Ελλάδα και το εξωτερικό και έχει ηχογραφήσει CD με την EMI

με τίτλο “All that Guitar”. Τον Ιούνιο του 2014 ηχογράφησε στην Πολωνία με την Orkiera Kameralna Silesian Art Collective υπό την διεύθυνση

του Mateusz Walach το κοντσέρτο του Ελληνο-Πολωνού συνθέτη Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλου για κιθάρα και ορχήστρα, το οποίο εκδόθηκε σε πρώτη παρουσίαση σε δίσκο ακτίνας το 2015 με τίτλο “Symbioza”. Επίσης έχει συνεργαστεί με πολλούς καταξιωμένους συνθέτες, τραγουδοποιούς και τραγουδιστές σε παραστάσεις και δισκογραφικά. Παράλληλα με την προσωπική του πορεία από το 2002 ως το 2008 ήταν μέλος του “Quinteto TANGARTO”. Συγκρότημα το οποίο έχει εμβαθύνει στο αργεντινικό τάνγκο έχοντας σημαντικές συνεργασίες και συναυλίες με φημισμένους τραγουδιστές και χορευτές από την διεθνή τάνγκο σκηνή. Η συνθετική του ανησυχία βρίσκει δρόμο μέσα από το δημιουργικό κιθαρι-

στικό ντουέτο “AnimaCorda” με το οποίο εξέδωσαν CD με τίτλο “Lost & Found”, συνέθεσαν μουσική για θέατρο, συνεργάστηκαν συναυλιακά με πολλούς γνωστούς καλλιτέχνες της Ελληνικής μουσικής σκηνής ενώ έχουν συμμετάσχει και στη δισκογραφία τους δίνοντας το προσωπικό τους ύφος. Το 2012 τιμήθηκαν από τον συνθέτη Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλο με ένα κοντσέρτο για δύο κιθάρες και ορχήστρα, το οποίο έγραψε ειδικά γι’ αυτούς και το οποίο ηχογράφησαν για τον δίσκο “Symbioza”. Από το 2015 είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του All That Guitar - Φεστιβάλ Κιθάρας Λουτρακίου. Τέλος, με τις ερμηνείες του έχει αποσπάσει εξαιρετικές κριτικές και συνθέτες τού έχουν αφιερώσει έργα τους».

ΣΤΟ ΝΕΩΡΙΟ ΜΟΡΟ (ΙΟΧ)

Εκθεση φωτογραφίας

Φωτογραφική έκθεση με θέμα “Home” παρουσιάζουν το Photometria - International Photography Festival, η Λέσχη Φωτογραφίας και Κινηματογράφου Χανίων & ο Ιστοιολογικός Όμιλος Χανίων στο Νεώριο Μόρο.

Τα εγκαίνια θα γίνουν την Παρασκευή 3 Φεβρουαρίου στις 8 μ.μ.

Η έκθεση αποτελείται από τις 25 καλύτερες φωτογραφίες που επιλέχθηκαν από την κριτική επιτροπή του Photometria International Photography Festival 2016. Η έκθεση εγκαινιάστηκε στα Ιωάννινα τον Ιούνιο του 2016 και ταξιδεύει σε 13 πόλεις στην Ελλάδα.

Στον χώρο της έκθεσης θα γίνει και προβολή του ντοκιμαντέρ “Photometria Behind the images” της Μαριλένας Γκόνι.

Η κριτική επιτροπή αποτελείται από τους: Γιάννη Σταθάτο, Rachael McArthur, Φωτεινή Παπαχατζή, Nazli Deniz Oguz, Julio Bittencourt.

Τα ονόματα των 25 φωτογράφων που συμμετέχουν στην έκθεση είναι τα εξής: Catalin Munteanu, Davide Palmisano, Leticia Zica, Lorenzo Palombini, Nensi Bogdani, Tran Viet Van, Άγγελος Χριστοδουλάκης, Απόστολος Στράντζαλης, Βασίλης Ζαβέρδας, Γιάννης Ρομπόκος, Δημήτρης Βαβούρας, Κωνσταντίνος, Όλια Παπαλάκη, Παναγιώτης Ζιώβας, Σάββας Καραπαναγιώτης, Σταύρος Σταματίου, Σωτήρης Τσαγκατάκης, Τάσος Χίος, Χρήστος Καπάτος, Χρήστος Κάτσανος.

Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 12 Φεβρουαρίου, με είσοδο ελεύθερη για το κοινό.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

“Ημέρες στο Οριέντε” του Γιάννη Φίλη

Το τελευταίο μυθιστόρημα του Γιάννη Φίλη, συγγραφέα και πρώην πρύτανη του Πολυτεχνείου Κρήτης, με τίτλο “Ημέρες στο Οριέντε” θα παρουσιαστεί την Τετάρτη 1 Φεβρουαρίου στις 7 μ.μ. στο Τεχνικό Επιμελητήριο Κρήτης, Τμήμα Δυτικής Κρήτης, Νεάρχου 23. Στην παρουσίαση θα πρωταγωνιστήσουν συγκλονιστικές εικόνες και αφηγήσεις από την πρόσφατη

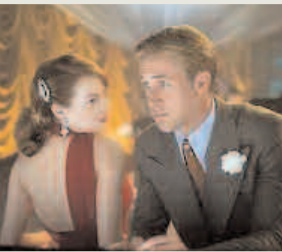
ιστορία της Ελλάδας και της Νότιας Αμερικής. Στο πλαίσιο της παρουσίασης ο συγγραφέας θα δώσει διάλεξη με θέμα «ιστορίες πετρελαίου και ελεύθερης αγοράς», όπου θα γίνει αναφορά στην οικονομική κρίση στην Ελλάδα και στην καταστροφική πολιτική των πολυεθνικών εταιρειών πετρελαίου παγκόσμια. Η εκδήλωση συνδιοργανώνεται από το βιβλιοπωλείο Πετράκη.

ΣΤΟ ΚΑΜ

Εκδήλωση με βραβεύσεις

Εορταστική εκδήλωση βράβευσης εθελοντών, συλλόγων και φορέων, διοργανώνει το Παράρτημα Προστασίας Παιδιών και Νέων Χανίων του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Κρήτης σε συνεργασία με το Δήμο Χανίων και την ΚΕΠΠΕΔΗΧ ΚΑΜ, στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (ΚΑΜ), την Τετάρτη 1 Φεβρουαρίου στις 5 το απόγευμα με ελεύθερη είσοδο.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

LA LA LAND

ASSASSIN'S GREED

ΕΓΩ,
Ο ΝΤΑΝΙΕΛ ΜΠΛΕΙΚ

RESIDENT EVIL 6

ΔΙΧΑΣΜΕΝΟΣ

JACKIE

ΜΟΑΝΑ

ΑΤΤΙΚΟΝ

(χειμερινό) Τηλ.: 2821027717

Έως και Τετάρτη 01/02

LA LA LAND

Προβολή 7.45 μ.μ.

ASSASSIN'S GREED

Προβολή 10.15 μ.μ.

ΕΓΩ, Ο ΝΤΑΝΙΕΛ ΜΠΛΕΙΚ

Προβολές: 8 & 10 μ.μ.

Σάββατο 28 και Κυριακή 29/01

Η ΜΠΑΛΑΡΙΝΑ ΚΑΙ Ο ΜΙΚΡΟΣ
ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ

Προβολή 5.45 μ.μ. (ελληνικά)

ΜΑΓΙΑ Η ΜΕΛΙΣΣΑ: Η ΤΑΙΝΙΑ

Προβολή 5.45 μ.μ. (ελληνικά)

ΕΛΛΗΝΙΣ

Τηλ.: 2821051850-1

RESIDENT EVIL: ΤΟ
ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΚαθημερινά & Σαββατοκύριακο: 6.30,
8.30 & 10.30 μ.μ.

ΔΙΧΑΣΜΕΝΟΣ

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο: 8.30 &
10.30 μ.μ.

JACKIE

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο: 7 μ.μ.

Η ΡΟΖΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο: 8.30 μ.μ.

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο: 10.30 μ.μ.

ΕΤΕΡΟΣ ΕΓΩ

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο: 10.30 μ.μ.

XXX: ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗ

Καθημερινά: 8.30 μ.μ.

ΤΡΑΓΟΥΔΑ (μεταγλ.)

Σαββατοκύριακο: 6.15 μ.μ.

ΒΑΪΑΝΑ (μεταγλ.)

Σαββατοκύριακο: 6.15 μ.μ.

STER CINEMAS
(MEGA PLACE)

Τηλ.: 2821057757-8-9

RESIDENT EVIL 6

ΑΙΘ.1 Καθημερινά: 7.30 & 10 μ.μ.

JACKIE

ΑΙΘ.3 Καθημερινά: 8.30 μ.μ.

ΔΙΧΑΣΜΕΝΟΣ

ΑΙΘ.2 Καθημερινά: 7.45 & 10.30 μ.μ.

ΕΤΕΡΟΣ ΕΓΩ

ΑΙΘ.3 Καθημερινά: 6.30 μ.μ.

XXX: ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗ

ΑΙΘ.3 Καθημερινά: 10.30 μ.μ.

ΜΟΑΝΑ

ΑΙΘ.1 Σαββατοκύριακο: 5.15 μ.μ.

ΤΡΑΓΟΥΔΑ

ΑΙΘ.2 Σάββατο - Δευτέρα: 5.30 μ.μ.

Πως ένα κείμενο συνδιαλέγεται με μία εικόνα;
Πόσες διαφορετικές αναγνώσεις χωράνε σε ένα ποίημα;
Τι μπορεί να προσφέρει στην καθημερινότητά μας ένα εικαστικό έργο, ή ένα ποίημα;

ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

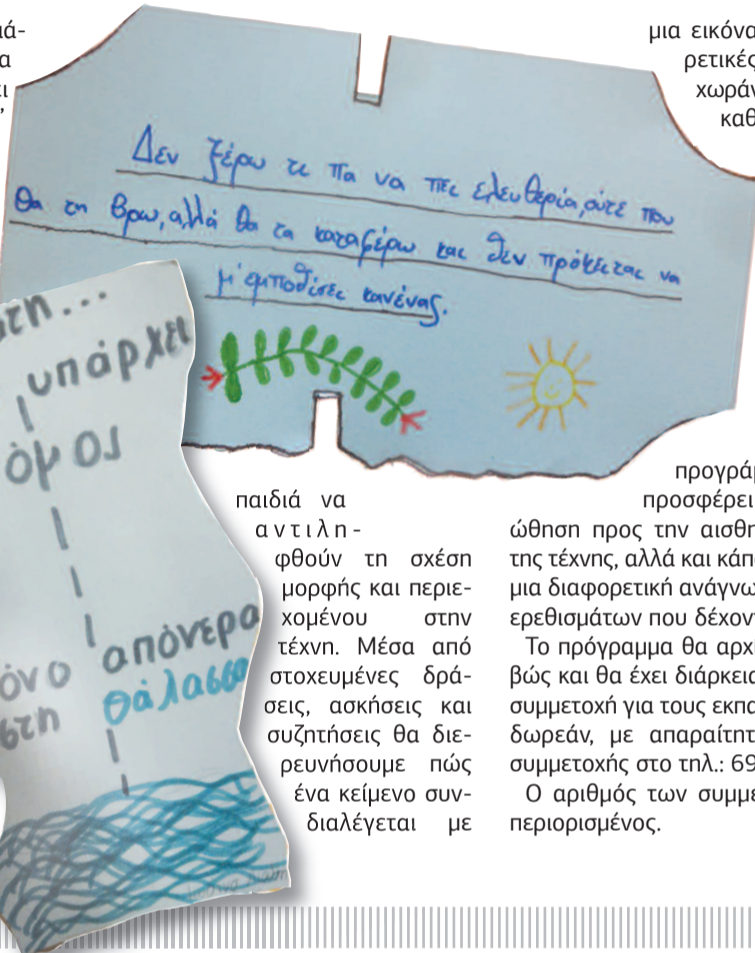
Εκπαιδευτική δράση
για καθηγητές
Γυμνασίων - Λυκείων

Με τα παραπάνω ερωτήματα καταπιάνεται το νέο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Μουσείου Τυπογραφίας που έχει δημιουργηθεί ειδικά για μαθητές Α', Β' Γ' Γυμνασίου και Α' Λυκείου.

Αύριο, Κυριακή, στις 12 το μεσημέρι, οι εκπαιδευτικοί θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν το Μουσείο Τυπογραφίας και να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα από την πλευρά... των μαθητών.

Το πρόγραμμα έχει τίτλο "Κείμενο και εικόνα, μια αισθητική προσέγγιση" και πραγματοποιείται στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών επισκέψεων των σχολείων, σε συνδυασμό με την ξενάγηση των μαθητών στο Μουσείο Τυπογραφίας

Το πρόγραμμα, έχει σχεδιάσει η ηθοποιός, σκηνοθέτις και θεατροπαιδαγωγός Βαλεντίνα Παπαδημητράκη και συνδυάζει τεχνικές εικαστικής έκφρασης και κατανόησης κειμένου, επιδιώκοντας να οδηγήσει τα

παιδιά να αντιληφθούν τη σχέση μορφής και περιεχομένου στην τέχνη. Μέσα από στοχευμένες δράσεις, ασκήσεις και συζητήσεις θα διερευνήσουμε πώς ένα κείμενο συνδιαλέγεται με

μία εικόνα, πόσες διαφορετικές αναγνώσεις χωράνε σε ένα ποίημα καθώς και τι μπορεί να προσφέρει στην καθημερινότητά μας η φράση ενός φιλοσόφου, ένα εικαστικό έργο ή ένα ποίημα.

Στόχος του προγράμματος είναι να προσφέρει στα παιδιά μια ώθηση προς την αισθητική απόλαυση της τέχνης, αλλά και κάποια εργαλεία για μια διαφορετική ανάγνωση των οπτικών ερεθισμάτων που δέχονται καθημερινά.

Το πρόγραμμα θα αρχίσει στις 12 κριβώς και θα έχει διάρκεια περίπου 90'. Η συμμετοχή για τους εκπαιδευτικούς είναι δωρεάν, με απαραίτητη την δήλωση συμμετοχής στο τηλ.: 6945032304.

Ο αριθμός των συμμετεχόντων είναι περιορισμένος.

ΣΤΗΝ Ο.Α.Κ.

Εορτή Τριών Ιεράρχων με ομιλία για την εκπαίδευση

Εορταστική εκδήλωση διοργανώνει, με την ευκαιρία της εορτής των Τριών Ιεραρχών, εορτή της Ελληνικής Παιδείας και των Γραμμάτων, η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης την Κυριακή 29 Ιανουαρίου στις 6 μ.μ. για όλους τους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης των δύο Επαρχιών, Κισάμου και Σελίνου.

Όπως αναφέρεται σε σχετική

ανακοίνωση, η εκδήλωση θα είναι στραμμένη στο καίριο ζήτημα των Νέων Τεχνολογιών και θα αναπτυχθεί στην Εισήγηση, με θέμα «Εκπαίδευση και Τεχνολογία» από τον κ. Γεώργιο Σταυρουλάκη, Αντιπρύτανη του Πολυτεχνείου Κρήτης. Θα ακολουθήσει συζήτηση.

Την εκδήλωση θα κλείσει ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος. Με την ανακοίνωσή της η

ΟΑΚ παρακαλεί όλους τους ενεργούς και συνταξιούχους εκπαιδευτικούς της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης «να τιμήσουν με την παρουσία τους την εκδήλωση». Για δηλώσεις συμμετοχής οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να καλούν στα τηλέφωνα 2824022245 και 22500 και στην ηλεκτρονική διεύθυνση oac@ote-net.gr (Υπόψη κας Ιωάννας Τζολάκη).

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Με απονομή αριστείων – βραβείων προόδου καθώς και υποτροφιών σε ιεροσπουδαστές της Εκκλησιαστικής Σχολής Κρήτης αλλά και κοπή της βασιλόπιτας, θα πλαισιωθεί ο εορτασμός των Τριών Ιεραρχών στη 1 το μεσημέρι της Δευτέρας 30 Ιανουαρίου στην Εκκλησιαστική Σχολή Κρήτης, στον Άγιο Ματθαίο..

ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΤΕΕ

"Ρώμη, ανοχύρωτη πόλη"

Η ταινία-ορόσημο του ιταλικού νεορεαλισμού, "Ρώμη, ανοχύρωτη πόλη/Roma città aperta (1945)", κινηματογραφημένη από τον διάσημο και πολυβραβευμένο σκηνοθέτη Ρομπέρτο Ροσελίνι, θα προβληθεί αύριο Κυριακή 29 Ιανουαρίου στις 8 μ.μ. στην αίθουσα του ΤΕΕ Δυτικής Κρήτης, Νεάρχου 23, είσοδος από Γιαμπουδάκη.

Την προβολή οργανώνει ο πολιτιστικός σύλλογος "Οι Φίλοι των Γραμμάτων και των Τεχνών" σε συνεργασία με την "New Star", συνεχίζοντας και φέτος το "Πανόραμα Ιταλικού Κινηματογράφου".

ΣΤΟΝ ΦΟΥΡΦΟΥΡΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Εκδήλωση για
τον Ελ. Βενιζέλο

Εκδήλωση αφιερωμένη στον Ελευθέριο Βενιζέλο διοργανώνουν αύριο Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2017, στις 12 το μεσημέρι, ο Δήμος Αμαρίου, το Εθνικό Ίδρυμα «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Φουρφουρά.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στην τοπική κοινότητα Φουρφουρά, στην Αίθουσα που στεγάζεται το Πολιτιστικό & Κοινωνικό Κέντρο Αμαρίου "Ο Άγιος Νεκτάριος" και θα ξεκινήσει με τα εγκαίνια φωτογραφικής έκθεσης για τον Ελευθέριο Βενιζέλο.

Χαιρετισμούς θα απευθύνουν ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Φουρφουρά Εμμανουήλ Μουρτζανός και ο Δήμαρχος Αμαρίου Παντελής Μουρτζανός.

Σύντομη αναφορά στο ειρηνικό έργο του Ελευθερίου Βενιζέλου θα κάνει ο Γενικός Διευθυντής του Εθνικού Ίδρυματος «Ελευθέριος Κ Βενιζέλος» Νικόλαος Παπαδάκης.

Η εκδήλωση θα κλείσει με προβολή κινηματογραφικής ταινίας.

ΑΠΟ ΤΟΝ “ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΝΟΤΟ”

“Σαλώμη” του Ο. Ουάιλντ

Την “Σαλώμη” του Οσκαρ Ουάιλντ παρουσιάζει ο Θεατρικός Οργανισμός “Πολιτισμικός Νότος” έως τις 30 Ιανουαρίου στις 9:30 μ.μ. στο θέατρο “Δημήτρης Βλησίδης”, στο Κουμ Καπί.

Το έργο ανεβαίνει σε σκηνοθεσία Ευαγγελίας Κριαρά και βασίζεται στη γνωστή ιστορία της Βίβλου, κατά την οποία η πριγκίπισσα Σαλώμη μετά από προτροπή της μητέρας της, της Ηρωδιάδας, χορεύει στα γενέθλια του βασιλιά Ηρώδη, σύζυγου της μητέρας της, τον “χορό των 7 πέπλων” ζητώντας ως αντάλλαγμα το κεφάλι του Ιωάννη του Βαπτιστή. Ο Ουάιλντ, όταν ένα βράδυ μετά από σχετική συζήτηση με φίλους επιστρέφει στο ξενοδοχείο του και βλέποντας ένα λευκό τετράδιο στο γραφείο του, αποφασίζει να γράψει τις σκέψεις του...

Έτσι, γεννιέται η “Σαλώμη” του Όσκαρ Ουάιλντ. Η ιστορία της μεταμορφώνεται από το συγγραφέα σε ένα κείμενο που ξεχειλίζει από ερωτισμό, πάθος και ένταση αναδεικνύοντας ταυτόχρονα μια ατμόσφαιρα παρακμής και σήψης, όπου η ηθική κατάπτωση των ηρώων είναι αναπόφευκτη.

Τους ρόλους ερμηνεύουν οι: Νικολουζάκη Εμμανουέλα, Κολομπάκης Γρηγόρης, Νικολιδάκης Παναγιώτης, Ξανθουδάκης Νεκτάριος, Δουλαβέρη Χριστίνα, Καλομοιράκης Μάνος, Λιονάκης Νίκος, Αθανασάκη Αργυρή, Βεριβάκη Χριστίνα, Βιγλάκη Ελένη, Καπνισάκη Φωτεινή, Τσόντου Χρύσα.

Οι υπόλοιποι συντελεστές της παράστασης είναι:

Σκηνικά: Νικολιδάκης Παναγιώτης, Δημητρουλάκης Δημήτρης, Μακιγιάζ: Ζάχου Ξένια, The Make Up School – TMUS. Ενδυματολογική Επιμέλεια: Σταφυλαράκη Ευδοξία, Φωτογραφίες: Αναστασάκης Γιώργος. Video: Κρομμυδάκης Γιάννης. Φωτισμοί: Καρακατσάνη Στέλλα. Μουσική Επιμέλεια: Ομαδική δουλειά. Σκίτσος αφίσας: Νικολιδάκης Παναγιώτης. Επιμέλεια προγράμματος: Καλομοιράκης Μάνος, Κριαρά Ευαγγελία. Ήχος: Ελληνικάκη Νίκη. Το κοστούμι της “Σαλώμης” επιμελήθηκαν ο Νικολουζάκης Μαρία και η Σταφυλαράκη Ευδοξία.

Η παράσταση διανθίζεται με αποσπάσματα από τα έργα: “Πεθαίνω σαν χώρα” του Δημήτρη Δημητριάδη, “Ηλέκτρα” του Σοφοκλή (ελαφρώς διασκευασμένο), “Πεισίστρατος” του Γιώργου Χειμωνά και εδάφια από την Καινή Διαθήκη (Το κατά Λουκάν).

Πληροφορίες - Κρατήσεις Θέσεων: 6974 996583.

Η παράσταση κρίνεται ακατάλληλη για παιδιά κάτω των 13 ετών.

Τιμή εισιτηρίου: 10 ευρώ (7 ευρώ φοιτητικό, μαθητικό, ανέργων).

ΚΑΙ ΔΡΑΣΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ο “Πολιτισμικός Νότος” ευχαριστεί το Παράρτημα Προστασίας Παιδιών και Νέων Χανίων (Αποκορώνου 166) για την παραχώρηση χώρου για τις πρόβες και επισμαίνει ότι θα δοθεί παράσταση, τα έσοδα της οποίας θα διατεθούν στο Παράρτημα.

Επίσης, «στο φουαγιέ του θεάτρου θα υπάρχει κουτί του ΚΙΦΑΧ (Κοινωνικό Ιατρείο - Φαρμακείο Αλληλεγγύης Χανίων) στο οποίο θα μπορεί ο καθένας να προσφέρει φάρμακα για ανθρώπους που τα έχουν ανάγκη».

ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΠΑΠ

Θεατρική παράσταση από τον Λαογραφικό Όμιλο

Ο Λαογραφικός Όμιλος Χανίων σε συνδιοργάνωση με την ΕΛΕΠΑΠ Χανίων θα επαναλάβει την παράσταση “Αρχιξε γλώσσα μου, άρχιξε” την Τετάρτη 1 Φεβρουαρίου στις 8 μ.μ. στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων.

Πρόκειται για μια ηθογραφική παράσταση κοινωνικού προσανατολισμού όπου μέσα από μια σύντομη εισήγηση στην ντοπιολαλιά της Κρήτης, στοχεύει στην διατήρηση της Κρητικής διαλέκτου μέσα από σημαντικά και παράξενα γεγονότα, που γίνονται αιτίες για πειράγματα και ψυχαγωγία.

Το έργο είναι “κεντημένο” με τα χρώματα και τους χορούς της Κρήτης που θα αποδοθούν κάτω από τους ήχους του δεξιτέχνου του βιολιού Λευτέρη Κουμή και των συνεργατών του Νίκου Ανυφαντάκη και Μιχάλη Σαπουανάκη.

Στην είσοδο θα υπάρχει κουμπάρας ενίσχυσης της ΕΛΕΠΑΠ Χανίων.

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ “ΚΥΔΩΝΙΑ”

“4 λεπτά και 12 δευτερόλεπτα”

Συνεχίζονται στο θέατρο “Κυδωνία” οι παραστάσεις του έργου “4 λεπτά και 12 δευτερόλεπτα” του βραβευμένου Αγγλου συγγραφέα Τζέιμς Φριτς σε σκηνοθεσία Μιχάλη Βιρβιδάκη, από την Εταιρεία Θεάτρου “Μνήμη”. Με αφορμή τη σεξουαλική βία μεταξύ παιδιών εφηβικής ηλικίας, το έργο αναφέρεται στη σύγχρονη τεχνολογική εξέλιξη και την αλόγιστη χρήση της, αλλά και στην αντιμετώπιση του μείζονος αυτού θέματος μέσα στην οικογένεια.

Παραστάσεις δίνονται κάθε Παρασκευή, Σάββατο στις 9:30 μ.μ. και Κυριακή στις 8 μ.μ. μέχρι τις 12 Φεβρουαρίου.

Περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνία, στο τηλέφωνο 28210 92395 και 6973005570.

ΣΤΟ ΣΤΟΥΝΤΙΟ “ΟΞΩ ΝΟΥ”

“Με χαλούμι και τσικουδιά”

Το “Θέατρο του παπουτσιού πάνω στο δέντρο” φιλοξενείται στο στούντιο Όξω Νου (Αγ. Κυριακής 29, Χαλέπα), σήμερα και αύριο στις 8 μ.μ., παρουσιάζοντας την θεατρική παραγωγή με τίτλο «Με χαλούμι και τσικουδιά». Πρόκειται για μια παράσταση – δρώμενο, με την Βαλεντίνα Παπαδημητράκη και τον Βαγγέλη Λιοδάκη να συμπράττουν για να αφηγηθούν λαϊκά παραμύθια από τους τόπους καταγωγής τους. Κύπρος και Κρήτη συναντιούνται μέσα από λαϊκές αφηγήσεις, συνοδεία ζωντανής μουσικής από τον Αλέξανδρο Ιερωνυμίδη και τον Μανώλη Αρφαρά.

Οι δύο ηθοποιοί ξεδιπλώνουν τις ιστορίες τους στην κυπριακή και την κρητική διάλεκτο, ζυμώνοντας και ψήνοντας επί σκηνής κυπριακά κατιμέρια, και κερνούν τσικουδιά, παρέα με σκοπούς και τραγούδια απ’ όλη την Ελλάδα.

Τα κεράσματα της παράστασης είναι χορηγία των σούπερ μάρκετ Χαλκιαδάκης. Επιλογή παραμυθιών, σκηνοθεσία, εικαστική σύνθεση: Βαλεντίνα Παπαδημητράκη, Βαγγέλης Λιοδάκης. Μουσική επιμέλεια: Αλέξανδρος Ιερωνυμίδης. Επιμέλεια κίνησης: Μυρτώ Παπαδοπούλου

Τηλέφωνα κρατήσεων: 694 50 32 304 – 28210 45 585

Τιμές εισιτηρίων: ενήλικες: 8 ευρώ / παιδιά, φοιτητές, άνεργοι: 6 ευρώ.

ΣΤΟ ΩΔΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ

“Αμλετ” από το 4ο Λύκειο

Τη θεατρική παράσταση “Αμλετ” ανεβάζουν στο πλαίσιο των δράσεων αλληλεγγύης του 4ου Γενικού Λυκείου Χανίων, η θεατρική ομάδα και η ομάδα της ερευνητικής εργασίας “Φάρμακα” του σχολείου, στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων, την Τρίτη 31 Ιανουαρίου στις 9 μ.μ.. Γενική τιμή εισόδου: 4 ευρώ.

Τα έσοδα θα διατεθούν για την ενίσχυση του έργου των “Γατρών του Κόσμου”.

ΣΤΟ “ΕΛΛΗΝΙΣ”

“Η Πεντάμορφη και το Τέρας”

Το Μικρό Θέατρο Λάρισας θα δώσει παράσταση με το παραδοσιακό παραμύθι “Η Πεντάμορφη και το Τέρας” στο κινηματοθέατρο “Ελληνίς” την Κυριακή 29 Ιανουαρίου στις 11:30 π.μ. και 5:30 μ.μ. Προπώληση: Βιβλιοπωλείο “Κύβος” τηλ 28210 41606 Προπώληση 7€ – Ταμείο 9€ Πληροφορίες: 6974797109.

ΣΤΟ “ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ”

Μουσική και τραγούδια από την Κρητική παράδοση

Μουσική βραδιά με τραγούδια από την παράδοση της Κρήτης θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 1 Φεβρουαρίου στις 9:30 μ.μ. στον πολυχώρο “Πολυτεχνείο”, Χ’ Μιχάλη Νταλιάνη 40, Παλιά Πόλη.

Ο Μιχάλης Σταυρακάκης στο μαντολίνο και στο τραγούδι και ο Δημήτρης Ζαχαριουδάκης στην κιθάρα και το τραγούδι, δώδεκα χρόνια μετά από την συνύπαρξή τους στους Χαϊνδες συμπράτουν ξανά και μαζί με τον Ισίδωρο Παπαδάκη στο βιολοντσέλο θα παρουσιάσουν μουσικές και τραγούδια από την μουσική παράδοση της Κρήτης, από την κοινή πορεία των δυο με τους Χαϊνδες και ότι άλλο αρέσει και στους τρεις να παίζουν με το δικό τους τρόπο.

Κρατήσεις θέσεων στα 2821027614 (μετά τις 18:30) και 6973350988.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Η ώρα του αστεριού

» Clarice Lispector (μτφρ. Μάριος Χατζηπροκοπίου, εκδόσεις Αντίποδες)

Όλα στον κόσμο ξεκίνησαν από ένα ναι. Ένα κύτταρο είπε ναι σε ένα άλλο κύτταρο και γεννήθηκε η ζωή. Όμως πριν την προϊστορία υπήρχε η προϊστορία της προϊστορίας και υπήρχε το ποτέ και υπήρχε το ναι. Πάντα υπήρχε. Δεν ξέρω τι, μα ξέρω πως το σύμπαν ποτέ δεν ξεκίνησε.

Πώς να αρχίσεις από την αρχή, αν τα πράγματα συμβαίνουν πριν συμβούν;

Αν βρω την πρώτη λέξη, τότε θα είναι εύκολο, οι υπόλοιπες λέξεις θα ακολουθήσουν φυσικά και αβίαστα, -ιδανικά- θα αποτυπώσουν ένα ικανό μέρος εκείνων που θα ήθελα να συγκρατήσω από την ανάγνωση του βιβλίου αυτού, σκέφτομαι. Ακόμα όμως και αν υποθέσουμε ότι βρήκα αυτήν την πρώτη λέξη, έστω και αν υπέλοιπες λέξεις ακολουθήσουν φυσικά και αβίαστα, ακόμα και αν -ιδανικά- αποτυπώσουν ένα ικανό μέρος εκείνων που θα ήθελα να συγκρατήσω από την ανάγνωση του βιβλίου αυτού, ακόμα και τότε το κείμενο θα τελειώνει με την ευχή: να μπορούσα κάποτε να γράψω ένα κείμενο τόσο εμπνευσμένο όσο αυτό της Ελέν Σιζού που συνοδεύει ως επίμετρο την ελληνική έκδοση.

Η ιστορία της Μακκαμπέα και η ιστορία της συγγραφέας της ιστορίας της Μακκαμπέα, ο μονόλογος του συγγραφέα, τον οποίο αναγκάζεται -ή επιλέγει- να υπο-

δυθεί η Λισπέκτορ, αν και πριν διηγηθεί την ιστορία της Μακκαμπέα φροντίζει να παρενθέσει το δικό της όνομα, για να υπογράψει έτσι ίσως το πλέον σημαντικό για εκείνη μέρος του βιβλίου, την αφιέρωση του συγγραφέα, στην πραγματικότητα Κλαρίσε Λισπέκτορ, αφιέρωση που αποτελεί ένα φόρο τιμής σε όλους εκείνους και σε όλα εκείνα τα σημαντικά, τα οποία προηγήθηκαν της φευγαλέας συνάντησης στον δρόμο, εκείνου του βλέμματος που γέννησε την Μακκαμπέα, μαζί με την υποχρέωση να ειπωθεί η ιστορία της, ιστορία που μόνο ένα άντρας θα ήταν ικανός να διηγηθεί, για να αποφευχθούν οι γλυκανάλατες κλάψες, ο Ροντρίγο Σ. Μ. ή κάποιος άλλος, πάντως άντρας, μία ιστορία που έχει δώδεκα πιθανούς τίτλους, καθέννας από αυτούς κατάλληλος ή αντιπροσωπευτικός ή προσωπικός ή συνθηματικός. Δώδεκα τίτλοι, δύο συγγραφείς, μία συγγραφή, μία ιστορία.

Η ιστορία της Μακκαμπέα γνωστή, πολυειπωμένη· η φτωχή κοπέλα που φτάνει στη μεγάλη πόλη. Η ιστορία της ιστορίας της συγγραφέας της ιστορίας της Μακκαμπέα επίσης γνωστή, αλλά ελάχιστα ειπωμένη· η συγγραφέας, που νιώθει υποχρεωμένη να διηγηθεί μια ιστορία, παλεύει με τις αμφιβολίες και τις αποφάσεις που πρέπει να λάβει, τα διλήμματα, τη ματαιότητα, αναζητά τις κρυφώνες του προσωπικού, τα όρια της αποστασιοποίησης, τα κενά για να παραχώσει ακόμα κάτι πέρα από την ιστορία. Και

καταφεύγει σε ένα άλλο σώμα τελικά. Η ευφυΐα της Λισπέκτορ αποτυπώνεται στην απλότητα του σύνθετου, παραδίδοντας ένα μυθιστόρημα βατό, μεταμοντέρνο και δείγμα υψηλής λογοτεχνίας ταυτόχρονα.

Στιγμή δεν σταμάτησα κατά την ανάγνωση να σκέφτομαι την Ίνγκεμποργκ Μπάχμαν, περισσότερο την Περίπτωση Φράντσα, εκείνη η αίσθηση προσχέδιου, αποσπασματικού και θραυσματικού λόγου, για μένα ο ορισμός της βασανισμένης φράσης: γυναικεία γραφή. Συγγένειες που δημιουργεί το μυαλό, καμιά φορά ακόμα και αυθαίρετα, οδηγημένο από το ένστικτο.

Η επέμβαση ενός καλλιτέχνη πάνω σε μια παιδική ζωγραφιά. Αυτό σημείωσα όταν τελείωσα την δεύτερη ανάγνωση.

Βιβλία

Το μεσοφόρι που χόρευε

Θωμάς Σίδερης

Εκδόσεις Άπαρσις

Τέσσερις τόποι, μία κάμαρα. Το Χαλκά Μπουνάρ, η Μασσαλία, ο Πειραιάς, το Δρομοκαϊτείο Φρενοκομείο. Τα ίχνη μιας γυναίκας από τις αρχές του περασμένου αιώνα μέχρι και τα πρώτα μετεμφυλιακά χρόνια.

Μια τυχαία συνάντηση που βαφτίστηκε έρωτας και πήρε το σώμα και τη μορφή ενός αγοριού από τα "ψηλά βουνά", του Αναστάση. Ένα μεσοφόρι που χόρευε στη γούρνα της λά-

τρας, στην αυλή της Αντριάνας. Ο κύκλος του αίματος στις όχθες του ρέματος με τις προσφυγικές παράγκες. Ένας ξεχασμένος ιατρικός φάκελος, ο γιατρός Αριστείδης Παπαβασιλείου, η σύφιλη και η τρέλα. Οι ενέσεις σαλβαρίαν. Η αβάσταχτη σιωπή του Θεού κι ένας εσπερινός Επιτάφιος που περιφέρεται στην ακροθαλασσιά και κρατά κρυμμένα τα μυστικά και τους πόθους των ηρώων.

Χάρτινες μνήμες

Χρήστος Φλουρής

Εκδόσεις Διόπτρα

Ανοίγοντας το άλμπουμ ήξερε τι θα αντιμετώπισει.

Όμως δεν σκέφτηκε να το κλείσει... Εκείνο το άλμπουμ με τις χάρτινες μνήμες θα της θυμίσει ξανά τη σκληρή

πλευρά της ζωής, που ένιωσε τόσο νωρίς τον εγκλεισμό στο ορφανοτροφείο, την εγκατάλειψή της από την ίδια της τη μητέρα, τα παιδικά χρόνια που της

τα πήραν με τη βία. Το γλυκό νερό της αθωότητας που γλίστρησε μέσα από τα δάχτυλά της και δεν γυρνάει πίσω. Αλλά, ποτέ δεν είναι αργά...

Η Χαρά θα τολμήσει. Και αυτό είναι το σημαντικότερο στη ζωή. Να τολμήσεις να αλλάξεις το πεπρωμένο σου. Έτσι, η νεαρή γυναίκα θα ριχτεί στο κυνηγητό των φαντασμάτων που τη στοιχειώνουν από το καλά κρυμμένο παρελθόν της, με σκοπό να βρει την εκδίκηση, την αγάπη, το πάθος και εντέλει την απόλαυση της λύτρωσης. Χάρτινες μνήμες, δεμένες με λαχτάρα για δικαιοσύνη κι ανάγκη για εξιλέωση, που όρισαν ζωές.

Η σκοτεινή καρδιά της Βαρκελώνης

Alicia Giménez Bartlett

μετάφραση: Αγγελική Βασιλάκου

Εκδόσεις Μεταίχμιο

Ενας άντρας βρίσκεται νεκρός σε ένα παγκάκι του πάρκου της Σιουδαδέλα, στη Βαρκελώνη. Κανένα στοιχείο πάνω

του δεν είναι δυνατό να προσδιορίσει την ταυτότητά του. Οι ενδείξεις που έχουν στα χέρια τους η επιθεωρήτρια Πέτρα Ντελικάδο και ο πιστός της

βοηθός Φερμίν Γκαρθόν "δείχνουν" τις συμμορίες των σκίχνεντ: Αυτόπτης μάρτυρας τους είδε να ξυλοκοπούν ανελέητα το θύμα. Η ιατροδικαστίνα όμως διαφωνεί: Κανένας ξυλοδαρμός-το θύμα φέρει τραύμα από σφαίρα. Και αυτή είναι η αρχή του μυστηρίου...

Η διασημότερη επιθεωρήτρια της Ισπανίας, Πέτρα Ντελικάδο, σε ένα διαφορετικό βιβλίο, μια αγωνιώδη περιήγηση στον σκοτεινό κόσμο των ανέργων, των αστέγων και των χωρίς χαρτιά μεταναστών, μας ξεναγεί σε έναν κόσμο όπου τίποτε δεν είναι όπως φαίνεται, κι ο φόβος βρίσκει τον δρόμο να τρυπώσει στην καρδιά.

Βραβείο Καλύτερου Ξένου Μυθιστορηματος Μαύρης Λογοτεχνίας, Grinzane Cavour Noir 2006.

Το καλό κορίτσι

Μαίρη Κιούμπικα

μετάφραση: Πόλυ Μοσκοπούλου

Εκδόσεις Ωκεανός

Κάποιο βράδυ η Μία Ντένετ μπαίνει σε ένα μπαράκι όπου έχει ραντεβού με το

αγόρι της που τον τελευταίο καιρό της κάνει απιστίες. Όμως τελικά εκείνος δεν θα φανεί... Η κοπέλα μέσα στην απελπισία της θα αφεθεί στην περιστασιακή γνωριμία με έναν γο-

ματικό άγνωστο και θα φύγει από το μπαρ μαζί του για μια απελπισμένη ερωτική νύχτα...

Ο Κόλιν Θάτσερ εμφανισιακά είναι ένας ωραίος νέος που αποπνέει οικειότητα και ασφάλεια. Μόνο που λίγο αργότερα η επιλογή αυτή θα αποδειχθεί μοιραία για την κοπέλα... Η εξαφάνισή της θα συνταράξει την οικογένειά της και τα γεγονότα που θα ακολουθήσουν θα φέρουν αποκαλύψεις οι οποίες θα οδηγήσουν στην κατάρρευση του φαινομενικά τέλει οικογενειακού οικοδομήματος...

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ

"Η Γιασεμιά και τ' αστεράκια"

Το νέο βιβλίο της Ευδοκίας Σκορδαλά-Κακατσάκη "Η Γιασεμιά και τ' αστεράκια" (εικονογράφηση Κριστίν Μενάρ) που κυκλοφορήθηκε πρόσφατα από τις Εκδόσεις «Κόκκινη Κλωστή Δεμένη», θα παρουσιάσει την Παρασκευή, 3 Φεβρουαρίου, ώρα 6.30 μ. μ. στην Αίθουσα ΑΝΔΡΟΓΕΩ "Μανόλης Καρέλλης" του Δήμου Ηρακλείου. Για το βιβλίο θα μιλήσουν ο δάσκαλος-πομπής Χρήστος Κωσταντουδάκης και ο δάσκαλος-ριμαδός Κωστής Λαγουδιανάκης. Αποσπάσματα θα διαβάσει η νηπιαγωγός-συγγραφέας Ελένη Μπετεινάκη. Θα ακολουθήσει μουσικοχορευτικό δρώμενο από τα παιδιά της Δ3 Τάξης του 46ου Δημ. Σχ. Ηρακλείου, σε διδασκαλία της δασκάλας τους Μαρίας Παναγιωτάκη και της δασκάλας Θεατρικής Αγωγής του Σχολείου Θεώνης Δουρίδα.

ρηια Κρήτης, ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ηρακλείου "Δομήνικος Θεοτοκόπουλος", ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης "Νίκος Καζαντζάκης", οι Εκδόσεις "Κόκκινη Κλωστή Δεμένη" και το Βιβλιοπωλείο "Δοκιμάκης", θα συντονίζει η αρχειονόμος-βιβλιοθηκονόμος-μουσειοπαιδαγωγός Νίκη Μπελαδάκη.

Να σημειωθεί ότι το βιβλίο που γνωρίζει μεγάλη εκδοτική επιτυχία παρουσιάστηκε στα Χανιά για όλες τις ηλικίες πριν από δύο μήνες περίπου στο Πολιτιστικό Κέντρο της Μητρόπολης Κυδωνίας και Αποκορώνου και λίγο αργότερα ειδικά για μαθητές Δημοτικών Σχολείων (δόθηκαν δυο παραστάσεις) σ' ένα ξεχωριστό ταξίδι φαντασίας (Αφή-

γηση: Αθηνά Ντούλια, Παρουσίαση και Συντονισμός: Κατερίνα Ζομπανάκη) από το Μουσικό Σύνολο VAMOS ANSAMBLE, στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

«Το “ωραίο” στην τέχνη είναι έννοια σχετική. Είναι, αποτέλεσμα της “αλήθειας” και της μετάδοσης του μηνύματος του καλλιτέχνη» λέει στις “διαδρομές” ο αρχιτέκτονας, συλλέκτης Γιώργος Ν. Βογιατζόγλου και ιδρυτής της ομώνυμης Πινακοθήκης “Γιώργου Ν. Βογιατζόγλου”, από την οποία επιλεγμένα έργα παρουσιάζονται την τρέχουσα περίοδο στην Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων.

ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ:

«Το “ωραίο” στην τέχνη είναι έννοια σχετική»

ΕΛΕΝΗ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Μέκθεση που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, έργα των Κ. Παρθένη, Ν. Εγγονόπουλου, Γ. Τσαρούχη, Γ. Γαίτη, Κ. Τσόκλη, Χρ. Μπότσογλου κ.ά, υπήρξε μια ευκαιρία να μιλήσουμε με τον συλλέκτη για την αξιολογή αυτή συλλογή, την Μοντέρνα Τέχνη, τον ρόλο των Μουσείων και των ιδιωτικών συλλογών σε εποχές δύσκολες στην χώρα μας.

Πώς γεννήθηκε η αγάπη σας για την τέχνη; Ήταν πριν ή μετά την Αρχιτεκτονική;

Από μικρός μεγάλωσα μέσα στη τέχνη. Ο πατέρας μου Νίκος Βογιατζόγλου καλλιτέχνης φωτογράφος και φοιτητής καλών τεχνών για ένα χρόνο δυστυχώς, εγώ φοιτητής αρχιτεκτονικής, πολύ κοντινό επάγγελμα με την τέχνη, με βοήθησαν χωρίς να καταβάλλω ιδιαίτερο κόπο, να μπω στον χώρο της τέχνης και να με ταξιδέψει. Το επάγγελμα του αρχιτέκτονα και η ενασχόλησή μου με τον κατασκευαστικό κλάδο, μου έδωσε την δυνατότητα να δημιουργήσω την υπέροχη συλλογή μου, και είμαι περήφανος γι' αυτήν.

Ποιο ήταν το πρώτο σας μεγάλο απόκτημα; Ποιο έργο δυσκολευτήκατε πολύ για να αποκτήσετε;

Η γνωριμία μου με τον Αλέκο Φασιανό, έγινε η αιτία, να αποκτήσω πολλά και ενδιαφέροντα έργα, αλλά το έργο του Παρθένη «Το μικρό εκκλησάκι της Κεφαλονιάς» με ταλαιώρησε λίγο, η επιμονή μου όμως και η αγάπη μου για το έργο με έκανε ακούραστο. Τέλος καλό όλα καλά και σήμερα το έργο του Κωνσταντίνου Παρθένη είναι ένα κόσμημα της συλλογής μου.

Σύμφωνα με ποια κριτήρια διαλέγετε ένα έργο που θα αποτελέσει μέρος της συλλογής σας;

Μετά από 30 χρόνια συλλογής και βλέποντας χιλιάδες έργα, η πρώτη μου ματιά είναι καθοριστική αν θα γίνει μέρος της συλλογής μου το οποιοδήποτε έργο, θα πρέπει να μου μιλήσει, να με αγγίξει, να μου κάνει κλικ με λίγα λόγια. Η συλλογή μου ξεκινάει από το 1870, χρονολογία γέννησης καλλιτέχνη και φτάνει μέχρι σήμερα, δεν έχει στεγανά είναι ανοικτή σε όλες τις τάσεις και τα ρεύματα της τέχνης.

Υπάρχει διάλογος μεταξύ των έργων μιας συλλογής ή πρόκειται για παράθεση έργων που έχουν επιλεγεί μεμονωμένα;

Αυτό που συνδέει τα έργα μιας Συλλογής είναι το βλέμμα του Συλλέκτη. Του ανθρώπου που επέλεξε τον κάθε καλλιτέχνη, το κάθε έργο. Διάλογος ανάμεσα σε όλα τα έργα μιας Συλλο-

γής δεν είναι δυνατόν να υπάρξει. Σίγουρα, όμως, υπάρχει ανάμεσα σε έργα των εκθέσεων που οργανώνει ο Συλλέκτης.

Τι περιλαμβάνει η έκθεση “Εκφραστής του μοντέρνου” που παρουσιάζεται στην Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων;

Η έκθεση περιλαμβάνει αποκλειστικά

έργα της Συλλογής μου. Επελέγησαν 26 καλλιτέχνες, γεννημένοι μέχρι το 1945, που το έργο τους χαρακτηρίζει η γλώσσα του Μοντερνισμού. Ανάμεσά τους οι κορυφαίοι δημιουργοί Παρθένης, Μαλέας, Μπουζιάνης, Εγγονόπουλος, Τσαρούχης, Σπυρόπουλος, Κεσανλής, Κανιάρης... όλοι, και οι 26, ιδιαίτερα σημαντικοί καλλιτέχνες.

Πώς γίνεται να είναι μοντέρνο ένα έργο του 1930 ;

Μοντέρνο δεν σημαίνει απαραίτητα και σύγχρονο. Ο Μοντερνισμός είναι μια ιδεολογία, φιλοσοφία, τρόπος ζωής. Εμφανίστηκε στην ευρωπαϊκή τέχνη στις αρχές του 20ου αιώνα, κλιμακώθηκε στο μεσοπόλεμο και διήρκεσε περίπου μισό αιώνα. Στην Ελλάδα είναι τάση νεωτερισμού με πολλές συνισταμένες, πιο ευκρινείς στην ώριμη πλέον μεταπολεμική του φάση, με διάρκεια μέχρι το 1970 περίπου.

Μια ιμπρεσιονίστρια ζωγράφος έλεγε ότι «ωραίο είναι το σημαίνον». Σήμερα, αρκεί ένα έργο να σημαίνει κάτι για να είναι ωραίο;

Νομίζω το είπε η Μπερτ Μοριζό. Το «ωραίο» στην τέχνη είναι έννοια σχετική. Είναι, πιστεύω, αποτέλεσμα της πρόθεσης, της «αλήθειας» και της μετάδοσης του μηνύματος του καλλιτέχνη.

Εχετε νιώσει ποτέ τον σχολιασμό των σύγχρονων καλλιτεχνών μέσα από τις δημιουργίες τους προφητικό;

Οχι τόσο όσο, ίσως, θα περίμενε κανείς.

Σας εκπλήσσουν με τον ίδιο δυνατό τρόπο ακόμη έργα τέχνης όπως και όταν πρωτοξεκινήσατε τη συλλογή;

Η αγάπη για την τέχνη δεν τελειώνει ποτέ. Ο ενθουσιασμός με τα χρόνια μεγαλώνει και αυτός είναι ο λόγος που ίδρυσα την Πινακοθήκη Γιώργου Ν. Βογιατζόγλου στην Νέα Ιωνία Αττικής. Τα έργα τέχνης είναι όλα παιδιά μου, ποτέ δεν έχω σκεφτεί να πουλήσω να ανταλλάξω κάποιο έργο.

Μετά από 30 χρόνια συλλεκτικής δραστηριότητας, προσφέρατε το χώρο της Πινακοθήκης σας, στους συντοπίτες σας, πολίτες της Νέας Ιωνίας, και σε όλους τους φιλότεχνους ανά την Ελλάδα. Ποια είναι η γνώμη σας για τον ρόλο των Μουσείων και των Πινακοθηκών σήμερα, σε μια εποχή που στην Ελλάδα η παιδεία γύρω από την τέχνη - και ιδιαίτερα την σύγχρονη - λείπει σε μεγάλο βαθμό;

Ιδιαίτερα αυτά τα δύσκολα χρόνια, η ιδιωτική πρωτοβουλία συμπληρώνει το περιορισμένο έργο της Πολιτείας στο χώρο της Τέχνης.

Ποια η σχέση σας με τα Χανιά και πώς βλέπετε την συνεργασία με τη Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων;

Η Πινακοθήκη Χανίων έχει παρουσιάσει πολλές σημαντικές εκθέσεις. Είμαι ενθουσιασμένος με την συνεργασία μας και φυσικά δεν αποκλείω να ξανασυνεργαστούμε στο μέλλον. Τα Χανιά είναι μια πανέμορφη και φιλόξενη πόλη που αγαπώ.

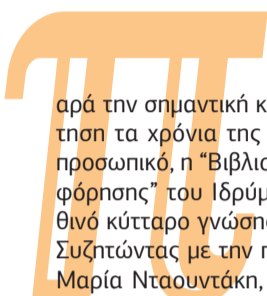
«Η αγάπη για την τέχνη δεν τελειώνει ποτέ. Τα έργα τέχνης είναι όλα παιδιά μου, ποτέ δεν έχω σκεφτεί να πουλήσω να ανταλλάξω κάποιο έργο»

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Με γνώση από το μέλλον!

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣ

Δεν είναι μόνο ο εντυπωσιακά μοντέρνος και σύγχρονος χώρος με τα αναγνωστήρια, τους χώρους μελέτης, ούτε ο απίστευτος όγκος πληροφοριών που προσφέρεται on line. Είναι η αίσθηση ότι βρίσκεσαι σε ένα χώρο όπου η τεχνολογία παντρεύεται με την ιστορία ενός Εκπαιδευτικού Ιδρύματος όπως το Πολυτεχνείο Κρήτης.

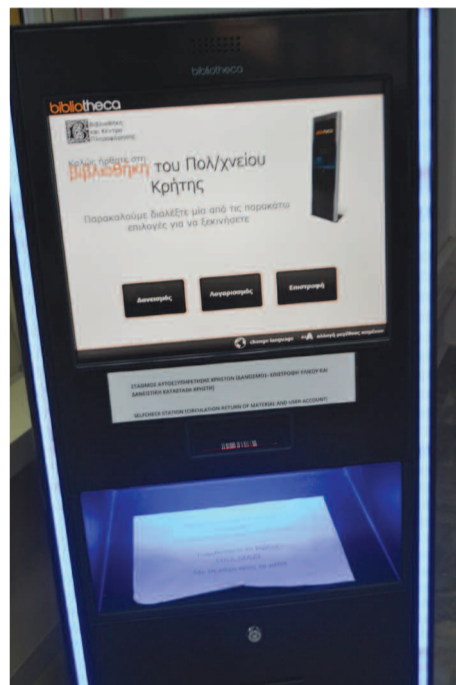
αρά την σημαντική κεντρική υπο-χρηματοδότηση τα χρόνια της κρίσης και το μειωμένο προσωπικό, η "Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης" του Ιδρύματος αποτελεί ένα αληθινό κύτταρο γνώσης.

Συζητώντας με την προϊσταμένη Διεύθυνση Μαρία Νταουντάκη, μας εξηγεί ότι παρότι η βιβλιοθήκη διαθέτει μόλις 4 άτομα προσωπικό, έναντι 12 πριν από 7 χρόνια, συνεχίζει να προσφέρει σημαντικά στην ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα και όχι μόνο.

«Είμαστε ευχαριστημένοι για το επίπεδο που βρισκόμαστε, γιατί είμαστε μια καλά οργανωμένη βιβλιοθήκη, εφαρμόζουμε διεθνή πρότυπα στην επεξεργασία και διαχείριση του υλικού μας και μπορούμε να δια-λειτουργούμε με άλλες βιβλιοθήκες στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Εκμεταλλευόμαστε κάθε χρηματοδότηση εθνική ή ευρωπαϊκή, καθώς συμμετέχουμε σε όλα τα σχετικά προγράμματα και με τη βοήθεια τους έχουμε αναπτύξει τη συλλογή και τις υπηρεσίες μας, παρότι η χρηματοδότησή μας έχει μειωθεί λόγω της κρίσης» αναφέρει η κα Νταουντάκη, ξεναγώντας μας στους χώρους της βιβλιοθήκης.

Η βιβλιοθήκη έχει συμπληρώσει μόλις δύο χρόνια στο νέο της κτήριο, που χαρακτηρίζεται από τους πολλούς μικρούς αλλά άνετους χώρους που αξιοποιούνται από τους φοιτητές για τη μελέτη τους.

Πέρα όμως από την φυσική εικόνα, η βιβλιοθήκη διαθέτει ένα τεράστιο ψηφιακό κόσμο. «Έχουμε ένα πολύ καλό πληροφοριακό σύστημα (ιδρυματικό αποθετήριο, ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα βιβλιοθήκης) και ελπίζουμε κάποια στιγμή να μπορέσουμε να το εμπλουτίσουμε με νέες εφαρμογές. Τηρούμε δείκτες μέτρησης απόδοσης, διαθέτουμε ISO 9001, παρακολουθούμε πώς λειτουργεί η υπηρεσία του δια-δανεισμού. Η ανταπόκριση από την ακαδημαϊκή κοινότητα είναι πολύ μεγάλη. Έχουμε την επιτόπια χρήση κυρίως από τους προπτυχιακούς και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, ενώ το ερευνητικό προσωπικό και τα μέλη ΔΕΠ επισκέπτονται

Ένας σταθμός αυτόματης εξυπηρέτησης για τους χρήστες.

περισσότερο τον ψηφιακό της χώρο, τις ηλεκτρονικές πηγές της βιβλιοθήκης μας» λέει η διευθύντρια.

Οι εξωτερικοί χρήστες της βιβλιοθήκης ανέρχονται σε πάνω από 3.000 σύμφωνα με τα στοιχεία, ενώ περίπου 5.000 είναι τα μέλη της κοινότητας του Πολυτεχνείου.

• Ένας εξωτερικός χρήστης με το που θα γίνει μέλος της βιβλιοθήκης μπορεί: Να χρησιμοποιήσει την υπηρεσία δανεισμού, τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό, να έχει σύνδεση με το διαδίκτυο, να χρησιμοποιήσει τον ηλεκτρονικό κατάλογο των βιβλίων και να επισκεφθεί τα ηλεκτρονικά περιοδικά στα οποία είναι συνδρομητής η βιβλιοθήκη καθώς συμμετέχει σε κοινοπραξίες βιβλιοθηκών (μέλος του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών) με περίπου 8.500 τίτλους.

Η βιβλιοθήκη επίσης μετέχει σε διάφορα δίκτυα δια-δανεισμού και ανταλλαγής υλικού (βιβλία, περιοδικά κ.ά.) με την ευθύνη του Εθνικού Δικτύου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών, αλλά και στη Διεθνή Κοινοπραξία Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών και σε άλλους οργανισμούς.

• Για τα μέλη του Πολυτεχνείου Κρήτης οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι περισσότερες. Προβλέπεται για τους επισκέπτες πρόσβαση σε όλο τον ψηφιακό κόσμο της βιβλιοθήκης και το ιδρυματικό αποθετήριο από όπου βρίσκονται. Όλα τα εργαλεία και οι υπηρεσίες υπάρχουν στην ιστοσελίδα της βιβλιοθήκης (<http://www.tuc.gr/2044.html>).

Ρωτάμε την κα Νταουντάκη πού εκτιμά ότι υστερεί η βιβλιοθήκη σε σύγκριση με άλλες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες του εξωτερικού.

«Σε βόρειο-ευρωπαϊκές χώρες διαπιστώνουμε ότι τα Ιδρύματά τους είναι πιο μπροστά σε εργαλεία και εφαρμογές με τα οποία έχουν εμπλουτίσει τα διάφορα προϊόντα που κυκλοφορούν για τις βιβλιοθήκες τους και έχουν δημιουργήσει στοχευμένες εφαρμογές για τις ανάγκες των δικών τους χρηστών. Στην Ελλάδα αν είχαμε περισσότερο προσωπικό θα μπορούσαμε να αναπτύξουμε νέες εφαρμογές για τις ανάγκες των χρηστών μας. Για το 2017 έχουμε εξασφαλίσει κονδύλι για την

προμήθεια νέων βιβλίων πέρα από τα συγγράμματα της ηλεκτρονικής υπηρεσίας "Εύδοξος". Ελπίζουμε ότι κάποια στιγμή θα μπορέσουμε να εκσυγχρονίσουμε και να βελτιώσουμε τον εξοπλισμό μας ώστε να ακολουθεί την εξέλιξη της τεχνολογίας», είναι η απάντησή της.

Από την είσοδο, τον σταθμό αυτοεξυπηρέτη-

σης χρηστών, τα αναγνωστήρια, τις αίθουσες ομαδικής μελέτης, τον χώρο σεμιναρίων, τα σημεία όπου είναι διαθέσιμοι ηλεκτρ. υπολογιστές και scanner μέχρι τα υπόγεια όπου φιλοξενούνται οι διατριβές και οι διπλωματικές των φοιτητών του Ιδρύματος από την ίδρυσή του, αντιλαμβάνεται την αξία και τη σημασία της Βιβλιοθήκης του Πολυτεχνείου Κρήτης.

Μια εντυπωσιακή σύγχρονη εγκατάσταση.

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Υψηλού επιπέδου υπηρεσίες

«Δεν έχει υπάρξει φοιτητής δικός μου, συνάδελφος, ξένοι καθηγητές ή επισκέπτες φοιτητές που να έχουν ζητήσει κάποιο βιβλίο, σύγγραμμα στο δικό μου διδακτικό κομμάτι στην επιστήμη των ΗΜΜΥ (επικοινωνίες και δίκτυα υπολογιστών) και να μην το έχουν βρει στη Βιβλιοθήκη του Πολυτεχνείου Κρήτης» δηλώνει ο κ. Αγγελος Μπλέτσας μέλος ΔΕΠ και της Επιτροπής Βιβλιοθήκης.

Έχοντας την εμπειρία της λειτουργίας βιβλιοθηκών άλλων εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ανά την Ελλάδα και το εξωτερικό, οι καθηγητές του Πολυτεχνείου διαπιστώνουν πως η Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος είναι καλά οργανωμένη και έχει σπηθεί με πολύ μεγάλη επιμέλεια όλα αυτά τα χρόνια.

«Στο αναγνωστήριο οι υποδομές είναι άριστες, είναι ένας πολιτισμένος χώρος που καίρεσαι να βρίσκεσαι. Οι υπηρεσίες πάλι που προσφέρει είναι εξαιρετικές. Να βρεις ένα βιβλίο, μια δημοσίευση, να αναζητήσεις μια διατριβή στο αποθετήριο, να την “κατεβάσεις” on line. Οτιδήποτε παράγεται στο Πολυτεχνείο είναι διαθέσιμο σε όλο τον κόσμο. Επίσης μέσω της διασύνδεσης με άλλες βιβλιοθήκες μπορείς να βρεις ό,τι θέλεις πάνω στο αντικείμενό σου» αναφέρει ο κ. Μπλέτσας.

Ο κ. Αγγελος Μπλέτσας μέλος ΔΕΠ και μέλος της Επιτροπής Βιβλιοθήκης.

ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Απαραίτητη και χρήσιμη

Δύο από τους πιο “πιστούς” φίλους της βιβλιοθήκης είναι οι φοιτητές Γιάννης Τσουκλαράκης και Κωνσταντίνος Δασκαλάκης. Και οι δύο μιλούν με θερμά λόγια για την ποιότητά της τονίζοντας πως αποτελεί ένα πολύτιμο βοήθημα για τους νέους μηχανικούς.

«Η σχολή μου (Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης) δίνει μια κατεύθυνση αλλά για να εξελιχθείς πρέπει να εμβαθύνεις και για αυτό δεν αρκεί μόνο το αμφιθέατρο ή τα συγγράμματα. Γι’ αυτό και είναι απαραίτητη η βιβλιοθήκη αρκεί να ξέρεις τι θέλεις, γιατί οι πληροφορίες είναι πραγματικά άπειρες» επισημαίνει ο Γιάννης.

Ο φοιτητής εκτιμά από την καθημερινή του επαφή με τη βιβλιοθήκη πως καλύπτει τις σημαντικές απαιτήσεις της επιστήμης των μηχανικών και αυτό που συστήνει στους συμφοιτητές του είναι να την επισκεφθούν.

«Η απαίτηση των μαθημάτων με έκανε να αναζητήσω πληροφορίες να ανατρέξω σε συγγράμματα, έτσι βρέθηκα στη βιβλιοθήκη την πρώτη φορά και έκτοτε είμαι τακτικός επισκέπτης» δηλώνει από τη μεριά του ο Κωνσταντίνος που τόσο στο φυσικό χώρο της βιβλιοθήκης όσο και στον ψηφιακό βρίσκει ό,τι έχει ανάγκη για τις σπουδές του.

Σημειώνεται ότι η Βιβλιοθήκη διοργανώνει υποχρεωτικά σεμινάρια των πρωτοετών φοιτητών για αυτούς που κάνουν αίτηση εγγραφής προκειμένου να τους βοηθήσει να λειτουργήσουν καλύτερα στον φυσικό και στον ψηφιακό της κόσμο.

Η διευθύντρια Μ. Νταουντάκη και οι φοιτητές Κ. Δασκαλάκης (αριστερά) και Γ. Τσουκλαράκης.

Μιλώντας με αριθμούς

- Εγγεγραμμένοι χρήστες: 8.104.
- Προπτυχιακοί φοιτητές: 3.803.
- Μεταπτυχιακοί: 702.
- Καθηγητές: 230.
- Προσωπικό Ιδρύματος: 262.
- Εξωτερικοί χρήστες: 3.030.
- Βιβλία: 69.000 αντίτυπα.
- Περιοδικά: 16 τρέχουσες συνδρομές.
- Συνδρομές: 8.500 ηλεκτρονικά περιοδικά και 28.500 ηλεκτρονικά βιβλία.

ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΧΑΝΙΩΝ

Κατακτώντας το Κιλιμάντζαρο

ΜΑΡΚΟΣ
ΠΕΝΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ

Έχει περάσει κάτι παραπάνω από ένας μήνας, από το πρωινό της 8ης Δεκεμβρίου του 2016, όπου έξι μέλη του Ελληνικού Ορειβατικού Συλλόγου Χανίων πάτησαν την κορυφή Uhuru των 5895 μ. στον κρατήρα Kibo του όρους Kilimanjaro στην Τανζανία. Και όπως σχεδόν πάντοτε συμβαίνει με τα ταξίδια των οποίων η εμπειρία, οι εικόνες και τα βιώματα αφήνουν βαθιά τα αποτυπώματά τους, έτσι και τώρα όσα ζήσαμε συνεχίζουν να στριφογυρίζουν ξανά και ξανά στο μυαλό και τη μνήμη μας. Επίμονα. Δες, και ήταν χθες..

Ο όρος Kilimanjaro, είναι το μεγαλύτερο “free standing mountain” στον κόσμο, δηλ. είναι το ψηλότερο βουνό που στέκει μόνο του, χωρίς να αποτελεί μέρος κάποιας οροσειράς. Βρίσκεται στην Βορειοανατολική Τανζανία, δίπλα ακριβώς από τα σύνορα της χώρας με την Κένυα. Η ψηλότερη κορυφή του, η “Uhuru” (Ελευθερία στα Σουαχίλι) αποτελεί το ψηλότερο σημείο του κρατήρα Kibo. Κάθε χρόνο, χιλιάδες πεζοπόροι και ορειβάτες επιχειρούν να την κατακτήσουν, ζώντας ταυτόχρονα και τη μοναδική εμπειρία διάσχισης μέσα σε λίγες μέρες και των πέντε ζωνών βλάστησης του πλανήτη. Από τα τροπικά “Rainforest” στα σεληνιακά – αλπικά τοπία της κορυφής. Από αυτούς, λιγότεροι από τους μισούς τα καταφέρνουν (περίπου 40-45%). Υπάρχουν 7 διαδρομές για να ανέβει κάποιος

στο Kilimanjaro. Από αυτές, η ομάδα μας επέλεξε να ακολουθήσει την Machame route. Έχει μήκος 62 χλμ. περίπου, θεωρείται η δεύτερη δυσκολότερη διαδρομή, ταυτόχρονα όμως και η ομορφότερη. Κινείται περιμετρικά της νοτιοδυτικής πλευράς του βουνού και σου δίνει την δυνατότητα να αντικρίσεις την ποικιλία εικόνων, και το φυσικό του μεγαλείο σε όλη του την έκταση. Κάθε μέρα, περπατάς σε άλλο πλανήτη. Τόσο διαφορετικά τοπία εναλλάσσονται μπροστά σου περπατώντας από camp σε camp. Επίσης η Machame route, θεωρείται η καλύτερη για τον εγκλιματισμό, την διαδικασία δηλ. που χρειάζεται το σώμα για να προσαρμοστεί στο ολοένα και αυξανόμενο υψόμετρο, χωρίς να εκδηλωθεί η λεγόμενη “Νόσος μεγάλου υψομέτρου”, η οποία και αποτελεί και τον μεγαλύτερο εχθρό του ορει-

βάτη στα ψηλά βουνά λόγω της σταδιακής έλλειψης οξυγόνου, το μεγαλύτερο εμπόδιο που όσο και να προετοιμαστείς, κανείς δεν μπορεί να σου εγγυηθεί ότι θα το προσπεράσεις. Έτσι, για να μην ξεχνάμε, ότι τον τελευταίο λόγο τον έχει πάντα το βουνό.

Ξεκινήσαμε το πρωί της 4ης Δεκεμβρίου 2016. Γνωριμία με τους οδηγούς μας, τρεις τον αριθμό: ο Derrick, ο Bosco και ο Goodluck ή ο Ευτύχης κατά το ελληνιστί. Εξαιρετικά παιδιά και άψογοι επαγγελματίες. Στην είσοδο Machame Gate του Kilimanjaro National Park, και μέχρι να τακτοποιηθούν τα γραφειοκρατικά κάναμε και άλλη μία γνωριμία: με τον περίφημο Kilimanjaro Army. Έτσι αποκαλείται η στρατιά των αχθοφόρων που στρατολογούνται από τις εταιρείες trekking για να κουβαλήσουν κυριολεκτικά στο κεφάλι τους τις αποσκευές των πελατών και όλο τον εξοπλισμό camping και υποστήριξης της ανάβασης του εκάστοτε γκρουπ. Ντυμένοι με ρούχα, που συνήθως τους έχουν παραχωρηθεί από πελάτες και είναι εμφανώς παλιά και αταίριαστα πάνω τους (κυρίως πολύ μεγάλα, μιας και όλοι τους είναι εξαιρετικά αδύνατοι), φορώντας παπούτσια που εμείς εδώ θα τα είχαμε επεικώς για πέταμα, κουβαλάνε τα πάντα, ανεβαίνουν με ταχύτητα προς το επόμενο camp, όχι για να αράξουν και να ξεκουραστούν, αλλά για να στήσουν τις σκηνές, να κουβαλήσουν νερό για να το βράσουν και να το φιλτράρουν, και να κάνουν γενικώς ότι απαιτείται έτσι ώστε όταν καταφθάσουμε εμείς καταϊδρωμένοι και ταλαίπωροι, να βρούμε τα πάντα έτοιμα, μέχρι και ζεστό νερό για να πλύνουμε τα πόδια μας,

τρομάρα μας. Αυτοί οι αξιοθαύμαστοι άνθρωποι, που αποτελούν και το θεμέλιο της βιομηχανίας του Kilimanjaro (χωρίς αυτούς, το βουνό δεν θα ήταν μαζικά επισκέψιμο μιας και κάποιες εταιρείες που δοκίμασαν να τους αντικαταστήσουν με μουλάρια, αυτά έσκασαν από το υψόμετρο) αμείβονται με το “θηριώδες” ποσό των 3-5 δολαρίων τη μέρα. Και να σκεφτεί κανείς, ότι μέχρι πριν λίγα χρόνια, τα έκαναν όλα αυτά, χωρίς να τους δίνουν οι εταιρείες τα απαραίτητα (σακίδια, υπνόσακος, σκηνές κ.λπ.) για την αξιοπρεπή εργασία και διαβίωσή τους. Μια σπηλιά, ένα κουβεράκι και ένα το πολύ γεύμα ημερησίως ήταν οι παροχές τους για να τα βγάλουν πέρα.

Μετά από αυτή την γνωριμία λοιπόν με τον “στρατό” του Kilimanjaro, ξεκινήσαμε το περπάτημα. “Pole pole” στα Σουαχίλι, δηλ. σιγά σιγά. Αυτό είναι το σύνθημα του βουνού. Σιγά σιγά, αργά σταθερά βήματα για να μην εξαντλήσεις τον οργανισμό σου, για να εγκλιματιστείς καλύτερα στο υψόμετρο. Έτσι πήγε μέχρι τέλους κάθε μέρα. Από camp σε camp, πεζοπορία 6-8 ώρες καθημερινά και όσο ανεβαίναμε υψόμετρο και μας κοβόταν η ανάσα, όσο ζόριζε η ανηφόρα, ακόμα πιο pole pole. Ο χώρος είναι μικρός για να μπούμε σε λεπτομέρειες και να αναλύσουμε την κάθε μέρα. Είναι τόσα πολλά που θα μπορούσες να γράφεις για τις καθημερινές μας εμπειρίες, τις παραστάσεις φυσικής και απόκοσμης ομορφιάς που μας έδινε συνέχεια αυτός ο γίγαντας της Αφρικής. Που όσο ζυγώναμε, σαν να τον άκουγες να σου ψιθυρίζει -ειδικά τα απογεύματα που άνοιγε ο καιρός και σου αποκαλυπτόταν-

«φίλε ζορίζεσαι; κρυώνεις; Το 'χεις; έλα, σε περιμένω...». «Οκ έρχομαι», απαντούσες και συνέχιζες το περπάτημα. Κι έβλεπες το μοναδικό "Giant Senecio Kilimanjari", ενδημικό δέντρο σπάνιας ομορφιάς, τα φυσικά γλυπτά από πηγμένη λάβα ολόγυρά σου κι έλεγες: δεν μπορεί, άλλος Θεός τα έσπειρε τούτα 'δω σ' αυτό τον τόπο..

Το τρίτο camp, το Barranco σε υψόμετρο 3900 μ. ήταν το ομορφότερο. Ανάμεσα σε αμέτρητα Giant Senecio, και με φοβερή θέα πάνω από το Moshí αφενός (την πόλη εξόρμησης στους πρόποδες του βουνού) και τους παγετώνες του Kibo αφετέρου, αποτελούσε ένα μικρό πρώτο βραβείο για την προσπάθειά μας μέχρι τότε αλλά και μια αλήθεια: τα ψέματα τελειώνουν.

Την επόμενη μέρα σκαρφαλώνεις χέρια πόδια το Barranco wall (απότομη βραχώδης πλαγιά) και προχωράς για το τέταρτο camp, το Karanga. Αμ δε! Οι οδηγοί μας είχαν ήδη κάνει άλλα σχέδια τα οποία μας ξεφούρνισαν μετά το δείπνο: Θα προπεράσουμε το Karanga, και θα πάμε κατευθείαν στο τελευταίο camp πριν τη κορυφή, το Barafu. Αν ήμασταν καλά, και μέχρι τότε ήμασταν όλοι περίφημα με πολύ μικρές ενοχλήσεις από το υψόμετρο, θα κάναμε την επόμενη το βράδυ εξόρμηση προς την Uhuru. Μία μέρα νωρίτερα από το αρχικό πρόγραμμα.

Ήταν η ανακοίνωση λίγο σοκ, κυρίως γιατί πέραν του υψομέτρου το οποίο αναμέναμε να μας δείξει δόντια την επομένη, θα είχαμε σωρευμένη κόπωση και θα έπρεπε, εντός 24 ωρών να πραγματοποιήσουμε ανάβαση 2000 μέτρων. Το συζητήσαμε, όχι πολύ όμως. Λόγω πείνας και νύστας, μόλις περιδρομιάσαμε αποσυρθήκαμε στην ζεστασιά των σκηνών μας για να ξεραθούμε στην αγκαλιά του Μορφέα. Όσο για τα υπόλοιπα, hakuna matata (στα ελληνικά: μη υποιάζεσαι..), αύριο είναι μια άλλη μέρα!

Το Barranco wall, αν και μας τρόμαξε όπως το βλέπαμε εκ του μακρόθεν ήταν τελικά διασκεδαστικό. Τρεις μέρες περπάτημα-περπάτημα, ξεμούδιασαν λίγο τα χέρια μας στα μαύρα βράχια του Barranco. Στη κορυφή του τείχους δε, η θέα ήταν αυτό που λένε "outstanding" - μεγαλειώδης. Εξαιρετική τοποθεσία επίσης και για τουαλέτα η οποία παρεμπιπτόντως γινόταν όλο και συχνότερα επιθυμητή εξαιτίας της ακεταζολαμίδης (δραστική ουσία του φαρμακευτικού σκευάσματος που παίρναμε καθημερινά για να αντιμετωπίσουμε τα συμπτώματα του υψομέτρου). Οι οδηγοί μας, είχαν αρχίσει να απελπίζονται κάθε λίγο και λιγάκι από τη φωνή που άκουγαν από πίσω να λέει «Please stop, toilet!!!», έτσι σε κάποια στιγμή μας διεμήνυσαν ότι θα σταματάγαμε όλοι μαζί για κατούρημα, γιατί ένας ένας χάνουμε χρόνο! Τι να κάνουμε, εφαρμόσαμε τον κανόνα... Στο Karanga camp, όπου φυσικά είχαν ήδη φτάσει οι φτερωτοί μας α-

«Η πιο δυνατή στιγμή, ήταν όταν ο καθένας μας μόνος του, βρήκε εκείνες τις στιγμές να κάτσει σε μια πέτρα της κορυφής παρέα με τη σιωπή του. Γιατί στο βουνό, όπως και στη ζωή, πολύ συχνά τη θες αυτή τη σιωπή»

θοφόροι, στήσει, μαγειρέψει κ.λπ., κ.λπ., λάβαμε ένα εξαιρετικό γεύμα, και μετά χωρίς κουβέντα, σχεδόν με ματιές αποφασίσαμε να συνεχίσουμε για το τελευταίο camp. Ημασταν αφενός κουρασμένοι, αφετέρου όμως υγιείς από άποψη υψομέτρου και εφόσον φτάναμε καλά στο Barafu, θα είχαμε κερδίσει μία μέρα ώστε να την αξιοποιήσουμε αν προέκυπτε ανάγκη. Ξεκινήσαμε, χωρίς πιστεύω κάποιος από εμάς να σκέφτεται ότι το ίδιο βράδυ, σε λίγες ώρες δηλ. (μιας και ήταν ήδη αργά το μεσημέρι) θα κάναμε κορυφή. Το σύνθημα ήταν: πάμε και βλέπουμε, και φυσικά role role.

Στο τελευταίο κομμάτι πριν το Barafu, νομίσουμε ότι έκλεισε οριστικά η κάνουλα του οξυγόνου. Πιο role role πέθαινες, ανηφόρα τρελή και οξυγόνο γιοκ. Δε μπα να άνοιγες τη μασέλα μέχρι εξαρθρώσεως σαν τον κροκόδειλο (η μύτη είχε μπουκώσει προ πολλού), ανάσα της προκοπής δεν έπαιρνες. Το τοπίο γύρω καμένο από τη λάβα της ιστορίας, νεκρό, σεληνιακό, έτοιμο να υποδεχθεί τα κόκαλα μας, μιας και αν μας έβλεπες εκεί στα τελευταία μέτρα του μονοπατιού για το Barafu έλεγες πως, ζωή δεν έχουμε. Κι όμως, κούτσα κούτσα φτάσαμε στο Barafu camp, ένα σωρό από βράχους και πέτρες, "διακοσμημένο" με κάποιες σκηνές. Άρχιζε να χιονί-

ζει και το κρύο με τον αέρα ξύριζε. Το Barafu ("πάγος" στα Σουαχίλι) δεν ονομάστηκε έτσι τυχαία. Μετά από ένα φωτεινό άνοιγμα του καιρού, που μας χάρισε ένα πανέμορφο σκηνικό δειλινού πάνω από τα πορτοκαλί σύννεφα, λίγο πριν πέσει το σκοτάδι, το βουνό στάθηκε μπροστά μας όμως τόσο επιβλητικό όσο δεν το είχαμε αντικρίσει ίσαμε τότε: Ένα πελώριο τείχος λάβας, ύψους πάνω από 1300 μέτρα πάνω από τα κεφάλια μας, με τους παγετώνες του κρατήρα Kibo να γυαλίζουν σαν ξυράφια στην κορυφή. Κι εκείνος ο ψίθυρος του βουνού ξαναγύρισε: «Πόσο πολύ το θέλεις;;;». Ήταν φανερό πως το Kilimanjaro αποφάσισε μας τρίξει τα δόντια. Θυμήθηκα τα λόγια του Bosco κάποια στιγμή: «Kili, is not an easy mountain my friend...».

Λίγη ώρα αργότερα, στο δείπνο ρωτήσαμε τους εαυτούς μας, πώς νιώθαμε και ξέραμε πως από τις απαντήσεις κρινόταν το άμεσο μέλλον. Κι εκεί, μέσα στην παγωμένη σκηνή και την αναμπουμπούλα της κουβέντας μας, μπούκαρναν και οι οδηγοί μας. Μας ρώτησαν έναν έναν, κοιτώντας μας στα μάτια: «How do you feel?». Μόλις πήραν τις απαντήσεις, είπαν: «It is decided. We will be summiting tonight». Δεν θυμάμαι να ψελλίσαμε καμιά σοβαρή αντίρρηση,

θυμάμαι όμως πολύ καλά αυτό που μας τόνισαν με έμφαση: «Είστε κουρασμένοι και το ξέρουμε. Όμως να το γνωρίζετε, πως εκεί πάνω τώρα πια δεν θα σας πάει το σώμα σας. Θα σας πάει η θέληση σας. Αυτό και μόνο σας χωρίζει από την κορυφή». Το ραντεβού δόθηκε για τις 2 π.μ. στη σκηνή - τραπεζαρία για τσάι. Θα φεύγαμε αμέσως.

Νομίζω πως από όλη την ομάδα, μόνο η Σόφη κοιμήθηκε λίγο το χρόνο που είχε απομείνει μέχρι την ώρα που ο Patrick (νεαρός αχθοφόρος που είχε αναλάβει να μας ξυπνήσει εκείνο το βράδυ) στη 1.30 ακριβώς θα ερχόταν στις σκηνές μας. «Wake up guys, it's time...». Όλοι οι υπόλοιποι, ψευτοκλείσαμε τα μάτια ακούγοντας τον αέρα έξω από τις σκηνές να δέρνει αλύπητα όποιον είχε την φαινή ιδέα να βγει και σίγουρα, κάποια στιγμή σκεφτήκαμε κάτι πολύ κλισέ σε αυτές τις περιπτώσεις: «Τι διάολο κάνω εγώ εδώ πέρα;». Όταν ήρθε εκείνη η ώρα και ο Patrick μαζί, εύκολα δύσκολα όλοι ξεμουρσίσαμε από τα ζεστά, για τσάι, μπισκότα (που δεν τα είδαμε ποτέ) και αναχώρηση. Μετά το τσάι ήρθαν και οι οδηγοί, βεβαιωθήκαμε ότι είμαστε έτοιμοι και έχουμε ότι χρειαζόμασταν και είπαμε να την κάνουμε. Φυσικά, ως είθισται σε αντίστοιχες στιγμές, εγώ ως επικεφαλής της ομάδας είχα την έμπνευση να απαγγείλω το καθιερωμένο λογύδριο εμπύκωσης πριν την αναχώρηση. Αμφιβάλλω αν κάποιος το άκουσε ή έδωσε σημασία, οπότε ξεκινήσαμε..

Οι πρώτες ώρες, ήταν μέσα στο απόλυτο σκοτάδι, καθώς η πυκνή νέφωση δεν άφηνε το λιγοστό φως από το φεγγάρι να βοηθήσει να ξεστραβωθούμε. Η θερμοκρασία σιγόνταρε το δυσχερές της καταστάσεως με περίπου δέκα βαθμούς υπό του μηδενός. Οξυγόνο σταθερά ελλιπές, και άστα να πάνε γενικώς. Η μόνη θέα ήταν τα παπούτσια του μπροστινού, και η μόνη έγνοια πως θα κρατήσουμε σταθερό το ρυθμό βήματος - αναπνοής μη χάσουμε κανένα γραμμάριο οξυγόνου. Τη μονοτονία έσπαγε η ανά μια ώρα στάση για ομαδικό κατούρημα, οπότε και δινόταν και η ευκαιρία για καμιά σαχλαμάρα μας και αποσπασθεί η προσοχή από το κρύο και το ζόρι που τραβάγαμε.

Όταν βγήκε ο ήλιος, μας χάρισε ένα υπέροχο θέαμα. Την χαμηλότερη κορυφή Mawenzi και την κοιλάδα της Marangu από κάτω, μέσα σε ένα κόκκινο πέπλο από το φρέσκο πρωινό φως. Αξίζε να σταματήσεις να το χαζέψεις κι ας πάγωνες. Τι μέρος Θεέ μου... Βέβαια, μόλις τέλειωνες με το Mawenzi και τη θέα του και γύριζες το κεφάλι πιο βόρεια, ερχόταν η μελαγχολική απογοήτευση: Η κορυφογραμμή του κρατήρα Kibo (όπου ήταν και ο πρώτος στόχος) φαινόταν ακόμα στον διάολο τη μάνα, κάθετα πάνω από τα κεφάλια μας, σαν ένα βράχινο όρθιο αγγούρι. Λες και δεν είχαμε περπατήσει τέσσερις ώρες

τώρα ούτε εκατό μέτρα. Συνεχίζουμε, αργά σταθερά, σκεπτικά. Οι οδηγοί μας έχουν όρεξη για καντάδα, μας τραγουδάνε δύο τραγούδια του βουνοπού δυνατά, καθαρά κι επαγγελματικά σαν να κάνουν καριέρα σε πίστα. Με τα χέρια στην τσέπη, μην έχοντας πάρει χαμπάρι φυσικά από κούραση, ανηφόρα, υψόμετρο κι όλα αυτά τα ωραία που εμάς μας είχαν βγάλει τη πίστη.

Η ώρα πέραγε, οι ανάσες και τα βήματα γίνονταν πιο βαριά. Ήταν τόσο μα τόσο εύκολο να πεις: «Αει σικτίρ, αρκετά! Πάγωσα, βαρέθηκα, κουράστηκα». Να κάνεις στροφή, και να αφήσεις πίσω σου το Kilί να γελάει σαρκαστικά μαζί σου... «πάει κι αυτός». Κι όμως, ακόμα και εκεί στο πιο δύσκολο κομμάτι πριν τον κρατήρα, που η ανηφόρα ήταν σαν να περπάταγες σε λαδωμένη τσουλήθρα, δεν πιστεύω ότι κάποιος από εμάς έστω το σκέφτηκε αυτό. Κανείς δεν ήθελε, βλέπετε, να χάσει το ραντεβού...

Οκτώ ώρες αφότου ξεκινήσαμε από το Barafu camp, φτάσαμε στο χείλος του κρατήρα Kibo, το σημείο στο οποίο βγαίνει το μονοπάτι, και το οποίο λέγεται Stella Point (5756 μ.). Όταν φτάσεις εκεί, θεωρητικά μπορείς να αρχίσεις τα πανηγύρια. Ακολουθεί πολύ πιο εύκολη και ομαλή

πορεία στην κορυφογραμμή περίπου 45 λεπτών μέχρι την Uhuru, ενώ στο μεταξύ ξεκουράζεσαι βλέποντας με κομμένη ανάσα στην κυριολεξία τον τεράστιο κρατήρα Kibo, να απλώνεται στα πόδια σου, μια αχανής ολόγισια χωμάτινη έκταση που κάποτε κόχλαζε από τη φωτιά της γης.

Το θέαμα ήταν μοναδικό. Στο Stella point, μοιράστηκα και μια σοκολάτα αμυγδαλού που είχα φέρει από την Ελλάδα με έναν αχθοφόρο που είχαν πάρει μαζί τους οι οδηγοί μας. Τον λένε Frank, είναι 22 ετών και ήταν η πρώτη φορά στη ζωή του που έτρωγε σοκολάτα.

Όταν ξεκινήσαμε για την κορυφή, οι οδηγοί μας είπαν ότι αρκετοί πεζοποροί παρότι καταφέρνουν να φθάσουν μέχρι το Stella Point, επιλέγουν να εγκαταλείψουν ακριβώς εκεί. Ενώ βλέπουν την Uhuru, την ταμπέλα, και ξέρουν ότι λίγο έμεινε ακόμα, σταματάνε. Το βουνό, έχει πάντα τον τελευταίο λόγο... Με εμάς δεν έγινε αυτό, το ραντεβού με την κορυφή πραγματοποιήθηκε μετά από μία ώρα κι ενώ πλέον ο ήλιος έλαμπε πάνω από τα κεφάλια μας.

Ακούγοντας τον Γιάννη Χαρούλη να τραγουδάει (μέσα από τα ακουστικά του media player), ακούμπησα την ταμπέλα της κορυφής βλέποντας την υπόλοιπη συντροφιά να έρχεται. Και

κάπου εκεί, παγώνει ο χρόνος. Στο μυαλό γίνεται ένα τρελό rewind, έρχονται τρεις εικόνες μαζί: Από την ανάβαση στο λούκι του Μύτικα στον Ολυμπο, τη διαμονή στον θεαλλώδη παγωμένο Ψηλορείτη κατά την προετοιμασία, τα βράδια στα σπίτια μας όλοι μαζί με ένα μάτσο χαρτιά και πράγματα για το ταξίδι, τη φασαρία και τη βαβούρα του πριν, τις φάτσες μας στο αεροδρόμιο. Ενα συνονθύλευμα συναισθημάτων, έρχεται σε ένα δευτερόλεπτο μόλις και κουμπώνει,

κλείνει σαν πόρτα πίσω μας. Φυσικά αγκαλιαστήκαμε, γελάσαμε, το χαρήκαμε και οι πιο ευαίσθητοι ράντισαν και κανένα δάκρυ. Όμως η πιο δυνατή στιγμή, ήταν όταν ο καθένας μας μόνος του, βρήκε εκείνες τις στιγμές να κάτσει σε μια πέτρα της κορυφής παρέα με τη σιωπή του. Γιατί στο βουνό όπως και στη ζωή, πολύ συχνά τη θες αυτή τη σιωπή. Λίγο πριν σηκωθείς να φύγεις, ακούς για τελευταία φορά τον ψίθυρο: «τα κατάφερες μπαγάσα...» και ξεκινάς

για την επιστροφή.

Σίγουρα κάπου στον κόσμο, θα υπάρχουν μέρη που είναι περισσότερο ή και λιγότερο όμορφα από το Kilimanjaro. Βουνά που είναι ευκολότερα ή δυσκολότερα, χαμηλότερα ή ψηλότερα. Ανθρωποι που θα μοιάζουν στους Τανζανούς φίλους μας ή δεν θα μοιάζουν καθόλου. Το σίγουρο είναι, για εμάς που είχαμε την τύχη να πάμε μαζί εκεί σαν παρέα και να ζήσουμε αυτό που ζήσαμε, ότι κανένα άλλο ταξίδι δεν θα είναι σαν αυτό. Μοναδικό και ανεπανάληπτο. Κάποια πράγματα βλέπεις, τα ζεις και τα αισθάνεσαι μια φορά. Και το Kilί, είναι ένα από αυτά. Η δύναμη του, η ενέργεια του, η ψυχή του γίνεται δικιά σου όταν πατήσεις το χώμα του.

Το βουνό γίγαντας της Αφρικής, συμβολίζει την ελευθερία και την ελπίδα για ένα ολόκληρο λαό. Όταν πας, μην ξεχάσεις να κάνεις αυτό που λένε οι ντόπιοι: «Smile to the mountain, and the mountain will smile back to you!».

Για την ιστορία, τα μέλη του Ελληνικού Ορειβατικού Συλλόγου Χανίων που πραγματοποίησαν την αποστολή στο όρος Kilimanjaro (2-10 Δεκεμβρίου 2016), ήταν τα εξής: Σοφία Τσάμπαν, Γιάννης Κανάκης, Άννα Γιακουμάκη, Χριστίνα Φωτεινάκη, Καλλιρρόη Σεργεντάνη και ο Μάρκος Πενθερουδάκης.

παιδότοπος

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

9ο Δημοτικό Σχολείο Χανίων

“Αποστολή Πηνελόπη Γκάντι”

ταξύ τους και τους ανθρώπους όλου του κόσμου», το οποίο έφτασε στον Παιδότοπο.

Πρωτοπόρος δράση του Πανεπιστημίου των Ορέων, ιδρυτής και πρόεδρος του οποίου είναι ο καθηγητής Ιωάννης Παλλήκαρης, η “Αποστολή Πηνελόπη Γκάντι”, εμπνεύστρια και συντονίστρια της οποίας είναι η Βαρβάρα Τερζάκη - Παλλήκαρη, πληροφορούμαστε απ’ τις πρώτες σελίδες του Ημερολογίου που “παρουσιάζουν” κάθε μήνα τα παιδιά ενός τμήματος, μαζί με το διανθισμένο με ανάλογη εικονογράφηση,

σχετικό με την “Αποστολή» ή την υφαντική τέχνη, πεζό ή ποιητικό κείμενο. Χαρά μου η φιλοξενία κάποιων απ’ αυτών (πού να χωρέσουν όλα!) σ’ αυτήν τη σελίδα, με πρώτο ένα απόσπασμα από κείμενο του μακαριστού μητροπολίτη Ειρηναίου Γαλανάκη για τις “ανυφαντούδες” της Κρήτης, συνοδευόμενο από την φωτογραφία της πατανίας που κοσμούσε το επισκοπικό του γραφείο.

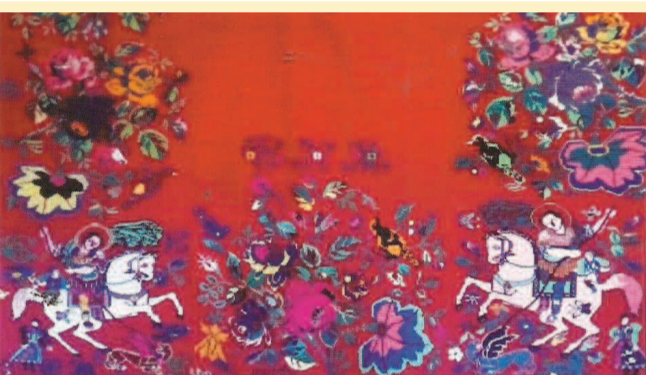
Εκ βαθέων τα συγχαρητήριά μου, τόσο στους δασκάλους του Σχολείου (ιδιαίτερα στην διευ-

θύντρια Τριανταφυλλιά Γιαννουλάκη που είχε την ευθύνη της επιμέλειας, της σχεδίασης και της οργάνωσης του υλικού) όσο και στα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων και στους άλλους γονείς!

Πραγματικά γίνονται θαύματα όταν λειτουργεί το τρίγωνο της συνεργασίας δασκάλων - γονέων - μαθητών!

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
Δάσκαλος

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!
Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και εξόχως συναρπαστική η περιδιάβαση στις σελίδες του πρωτότυπου ημερολογίου για το 2017 του 9ου Δημ. Σχ. Χανίων, που έχει σαν τίτλο “Πηνελόπη Gandhi Αποστολή” και σαν υπότιτλο τη φράση «Το νήμα μας ενώνει με την παράδοση, με τη φύση, με τον εαυτό μας, ενώνει τις γενιές με-

Πατανία του 1901, της Ελένης Ν. Μουζουράκη.

Ανυφαντούδες και νοικοκυρές

Κοιτάζω τη φαντή πατανία με τον Αϊ Γιώργη καβαλάρη, που στολίζει το Επισκοπικό μου Γραφείο, (δώρο μιας υφάντρας από τη ρίζα της Κρήτης) και ανιστορούμαι τη Γυναίκα της Κρήτης, υφάντρα και νοικοκυρά.

Σ’ ανιστορούμαι Γυναίκα της Κρήτης, να κλώθει το σπιτικό μαλλί και το λινάρι, να το κάνει φάδια και στημόνια, να το περνάς στον αργαλειό σου και να υφαίνεις τα προικιά και τα φορέματά σου. Να υφαίνεις πατανίες, κιλίμια, συντζαντέδες, πετσέτες, τραπεζομάντηλα για το σπίτι σου και “βημόθυρα” και καλύμματα για τις Εκκλησίες του χωριού σου. Να υφαίνεις, να κτυπάς το πέταλο και να τραγουδάς, νέα κοπέλα το νιο που περιμένεις στο γάμο σου, ή τον άνδρα και τον αδελφό σου, που ‘λειπε στον πόλεμο, στην ξεντειά ή στη Μαδάρα.

Μακαριστός Μητροπολίτης πρώην Κισάμου & Σελίνου Ειρηναίος Γαλανάκης, 1995, “Γυναίκες της Κρήτης”, εκδ. Μιχάλης Γεωρβασάκης (σελ. 73-74)

Η ιερή τέχνη της υφαντικής

Η Υφαντική είναι Ιερή

Τέχνη στην υπηρεσία του ανθρώπου, γνωστή από την αρχαιότητα. Είναι από τις πρώτες τέχνες στην ιστορία του ανθρώπου. Η υφαντική περιλαμβάνει το γνέσιμο του νήματος (κλωστικά εργαλεία η ρόκα, το αδράχτι, το σφοντύλι), τη βαφή του νήματος και την ύφανση στον αργαλειό.

Ομηρική εποχή: Οι βασίλισσες ύφαιναν και μάλιστα όρθιες! Ήταν τιμή γι’ αυτές να φροντίζουν την οικογένειά τους. Η Πηνελόπη ύφαινε περιμένοντας τον Οδυσσέα («Τρανό αργαλειό στο ανώι της έστησε και κίνησε να υφαίνεις», λέει ο Όμηρος).

Μυθολογία: Ο μύθος της Αράχνης και η μονομαχία της με τη θεά Αθηνά, που είχε ως αποτέλεσμα τη μεταμόρφωσή της στο γνωστό μας έντομο, που υφαίνει αδιάκοπα ιστό.

Ιστορία: Στη γιορτή “Παναθήναια”, οι υφάντρες αφιέρωναν τα ομορφότερα υφαντά τους στη θεά Αθηνά, που με τη σοφία της χάρισε την υφαντική Τέχνη στους ανθρώπους.

Η Πηνελόπη Gandhi ξεκινώντας από την Κρήτη στηρίζει την αναβίωση της Υφαντικής Τέχνης σε ολόκληρο τον κόσμο.

Η ονομασία Πηνελόπη Gandhi

Η Πηνελόπη είναι η κατεξοχήν υφάντρα της αρχαιότητας, που έζησε όλη τη ζωή της μέσα από ένα υφαντικό εργαστήριο. Μέσα από εκεί έδειξε την πίστη της, την αγάπη της και τις πολύπλευρες και πολυμήχανες σκέψεις της. Εκεί ξεδίπλωσε τις πράξεις και τα συναισθήματά της, αναμένοντας καρτερικά τον Οδυσσέα.

Ο Mahatma Gandhi, υπήρξε μεγάλος θρησκευτικός και πολιτικός ηγέτης. Η αγάπη του μεγάλου Ινδού και η προσωπική του εμπλοκή και ενασχόληση με την Υφαντική, υποδηλώνει μία κοινωνική στάση ενάντια στην ομοιομορφία και την αποξένωση από το πρώτο αγαθό που τυλίγει τον εαυτό μας, το ύφασμα...

Με την επιμονή του να φτιάχνει μόνος του τα ενδύματά του, έγινε παράδειγμα προς μίμηση του ανθρώπου που αντιτίθεται στις δυσκολίες και αγωνίζεται για το καλύτερο αύριο.

Η Αποστολή Πηνελόπη Gandhi συνδέει το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον των ανθρώπων.

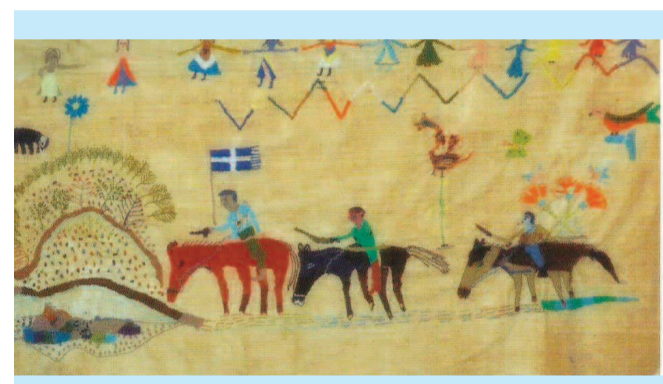
Λαϊκό παραμύθι

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν μια φτωχή μητέρα που είχε τέσσερα παιδιά. Ο χειμώνας ήταν βαρύς και το μικρότερο αδερφάκι, κρύωνε με ένα σκέτο πουκαμισάκι που φορούσε.

Στο δρόμο που πήγαινε βοήθησε ένα πουλάκι που έπεσε από τη φωλιά του και μία αράχνη που παραμέρισε μην της χαλάσει τον ιστό. Ομως σε λίγο σκόνταψε σε έναν θάμνο και το μοναδικό του πουκάμισο. Παγωμένο το παιδάκι άρχισε να κλαίει.

Τότε ένα αρνάκι έδωσε το μαλλί του, στριφογυρίζοντας γύρω από τον αγκαθωτό θάμνο. Το πουλάκι με τη μυτούλα του έγνεσε το μαλλί και η αράχνη πήρε ύφανση το νήμα και έφτιαξε ένα ωραίο μάλλινο ύφασμα. Το παιδί τους ευχαρίστησε όλους και πήγε το ύφασμα στη μητέρα του. Εκείνη έφτιαξε μάλλινα ρουχαλάκια για το χειμώνα.

(διασκευή από τη συλλογή Γ.Α. Μέγα)

Τραγούδια

Αχ αυτό, αχ αυτό το αργαλειό σου
με τρελαίνει πω, πω, πω...

Εκτέλεση: Νίκος Ξυλούρης, Κώστας Μουντάκης, Χαράλαμπος Γαργανουράκης

«Σαν θέλεις να ‘μουν όμορφη
ξανθή και μαυρομάτα
να πάρεις κόρη από σειρά
κι από μεγάλο σπίτι
να ξέρει ρόκα κι αργαλειό,
να ξέρει να υφαίνεις».

Δημοτικό τραγούδι

Ολη ‘να η θάλασσα αργαλειός!
Κι η Κρήτη κάθεται και υφαίνει.

Νίκος Καζαντζάκης

Στου πέρα Μαχαλούδι
...Χίλιες φορές την ώρα
περνούσα να σε δω
κι η μάνα σου σε κρύβει
που πίσ’ στον αργαλειό...
Παραδοσιακό τραγούδι

Μαντινάδες

Στον αργαλειό
στη σκέψη μου
φαίνω τα όνειρά μου
με τη ελπίδας χρώματα
νήμα τα βάσανά μου.

Να είναι η ζωή σας αργαλειός
μόνο χαρές να υφαίνεις
υγεία να ‘ναί το πέταλο
κι αγάπη να ‘ναί το χτένι!!!

Το κέντημα είναι γλέντημα
κι η ρόκα είναι σεργιάνι
μα ο αργαλειός είναι σκλαβιά
σκλαβιά πολύ μεγάλη.

Μαλαματένιο τ’ αργαλειό
και φιλντισι το χτένι
και μια κοπέλα λυγερή
που τραγουδάει και φαίνει.

Τιμή μεγάλη και τρανή
που ‘ναί ο αργαλειός στο σπίτι
το κάθε δόντι τ’ αργαλειού
αξίζει μαργαρίνη.

ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Εικαστική προσέγγιση της Ημέρας Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων

ΑΠΕ-ΜΠΕ » «Την Επαύριον του Ολοκαυτώματος» από τους 46.091 Θεσσαλονικείς Εβραίους που μεταφέρθηκαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης της κεντρικής Ευρώπης, επέστρεψαν μόνο 1.950 (ποσοστό 4% περίπου).

“**Τ**ην Επαύριον του Ολοκαυτώματος”, ...«Η Θεσσαλονίκη για μένα, τον πρώτο καιρό, ήταν μια καινούρια Σαχάρα. Έρημος, χωρίς καμία αναφορά. Περπατούσες, περπατούσες και δεν έβρισκες σχεδόν τίποτε να σου θυμίζει την προπολεμική πόλη» (Ανδρέας Λ. Σεφικά, "Αναμνήσεις μιας ζωής και ενός κόσμου" - Εκδ. Ιανός, Θεσσαλονίκη 2010).

Ανάμεσα στους επιβιώσαντες ήταν 56 παιδιά, ηλικίας κάτω των 10 ετών, που αποτέλεσαν τον πυρήνα της αναβίωσης της Ισραηλιτικής Κοινότητας της Θεσσαλονίκης.

Η έκθεση "Την Επαύριον του Ολοκαυτώματος", που εγκαινιάζεται την ερχόμενη Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2017, στις 2 μετά το μεσημέρι, στο Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης, αφορά την αναβίωση της εβραϊκής κοινότητας της Θεσσαλονίκης στην περίοδο 1944-1946.

Η έκθεση αποτελείται από οκτώ ενότητες. Η πρώτη ενότητα αναφέρεται στις αντίξοες συνθήκες που επικρατούσαν στη Θεσσαλονίκη τους πρώτους μήνες μετά την απελευθέρωση.

Η δεύτερη καταγράφει την απώλεια των "εβραϊκών συνοικισμών", δηλαδή των κυρίως εργατικών συνοικιών με εβραϊκό πληθυσμό, οι οποίες είτε κατεδαφίστηκαν στη διάρκεια της κατοχής είτε καταλήφθηκαν από αστέγους, εφοδιασμένους με κρατικές άδειες.

Η τρίτη ενότητα αφορά στην καταλήστευση των επιτύμβιων πλακών του εβραϊκού νεκροταφείου, επί ολόκληρους

μήνες μετά την απελευθέρωση, προκειμένου να οικοδομηθεί ο Άγιος Δημήτριος και άλλα κτίρια, και τελικά την αποξένωση της εβραϊκής κοινότητας από το νεκροταφείο της, μετά από συνεχή χρήση πέντε αιώνων.

Η τέταρτη ενότητα περιγράφει το νομικό κομφούζιο που δημιουργήθηκε σχετικά με τη διαδικασία ανάκτησης των εβραϊκών περιουσιών εξαιτίας της πολυνομίας, η οποία παρέτεινε την κατοχή των ακινήτων από τους μεσεγγυούχους.

Η πέμπτη ενότητα αναφέρεται σε δεκάδες άστεγους επιβιώσαντες, που μέχρι να επιλυθεί το ζήτημα της κατοικίας τους, διέμεναν ομαδικά μέσα σε κοινοτικά κτίρια. Η έκτη ενότητα περιγράφει την ανασύσταση της Ισραηλιτικής Κοινότητας ως νομικού προσώπου και τις προσπάθειες για την ανάκτηση της κοινοτικής περιουσίας. Η έβδομη ενότητα αποτελείται από ψηφιακές εφαρμογές, που αναδεικνύουν τη διασπορά όσων επέστρεψαν πάνω στον αστικό ιστό.

Την έκθεση κλείνει το "κουτί της μνήμης", όπου οι επισκέπτες καλούνται να καταθέσουν τις μαρτυρίες τους για πρόσωπα και κτίρια που παρουσιάζονται στην έκθεση.

Τα στοιχεία της έκθεσης (κυρίως φωτογραφίες και έντυπα) προέρχονται από τα αρχεία της Ισραηλιτικής Κοινότητας και του

Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδας, καθώς και από ιδιωτικές συλλογές.

Η έκθεση είναι παραγωγή του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης (με επιμέλεια του διευθυντή του μουσείου Ευάγγελου Χεκίμογλου) και αποτελεί μέρος της σειράς εκδηλώσεων που διοργανώνονται στην πόλη (και τη χώρα) με αφορμή την Ημέρα Μνήμης των Ελλήνων Εβραίων Μαρτύρων και Ηρώων του Ολοκαυτώματος.

Και "Το Άλλο Αλφάβητο"

Τα χειρόγραφα γράμματα του εβραϊκού αλφαβήτου επιλέγει ως εικαστικό "υλικό" για τη δική του έκθεση έργων ζωγραφικής ο Θεσσαλονικίος εικαστικός (παιδί της δεύτερης γενιάς του Ολοκαυτώματος) Σάμης Ταμπάχ.

Με τίτλο "Το Άλλο Αλφάβητο", η έκθεση περιλαμβάνει συνολικά 24 έργα, τα 22 από τα οποία αναπαριστούν τα γράμματα του εβραϊκού αλφαβήτου στη χειρόγραφη μορφή τους και δύο έργα αναφέρονται στο χάος πριν από τη γέννηση της αλφαβήτου.

Όλα τα έργα, πλην ενός, είναι φιλοτεχνημένα σε χαρτί, υλικό που παραπέμπει στο ρόλο της μνήμης.

"Το χαρτί είναι υλικό με μνήμη. Δεν ξεχνά ποτέ! Αν το διπλώσεις ή το τσαλακώσεις, θα διατηρήσει τις αρχικές πτυχώσεις στο σώμα

του. Η μόνη περίπτωση να χάσει τη μνήμη του είναι να το παραδώσεις στη φωτιά... Τα χειρόγραφα γράμματα του εβραϊκού αλφαβήτου έχουν έντονη σχέση με την αναπαράσταση. Για παράδειγμα, το γράμμα Μπετ θυμίζει το περίγραμμα ενός χώρου στον οποίο μπορεί κάποιος να αισθανθεί ασφάλεια, ενώ η ίδια η λέξη "μπετ" σημαίνει "οπίτι". Το γράμμα Ρες θυμίζει το περίγραμμα μιας ανθρώπινης κεφαλής, ενώ η λέξη "ρες" σημαίνει αρχή και κεφαλή", αναφέρει ο καλλιτέχνης Σάμης Ταμπάχ.

Ο ίδιος σημειώνει: "Παράλληλα, στην έκθεση παρουσιάζεται και ένα έργο, σε διπλή εκδοχή, το "Εν αρχή". Η πρώτη εκδοχή (0) είναι του 1989, ενώ η δεύτερη εκδοχή (00), σαφώς σκοτεινότερη, ανήκει στο 2017. Με τον τρόπο αυτό προσπάθησα να αποδώσω το εν αρχή χάος που επικρατούσε πριν τα τρία βασικά χρώματα -το κίτρινο, το κόκκινο και το μπλε- μορφοποιηθούν τα γράμματα, με τα οποία αναπαριστήσαμε τα ονόματά μας και τα ονόματα που δώσαμε στα πράγματα και τα ζωντανά".

Η έκθεση φιλοξενείται από σήμερα στο φουαγιέ του κτηρίου Μ2 του Μεγάλου Μουσείου Θεσσαλονίκης. Στα εγκαίνια της (στις 7.30 μ.μ) θα προλογίσει ο Αντώνης Κωτίδης, καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης στο ΑΠΘ, ο οποίος θα μιλήσει για τον καλλιτέχνη και το έργο του.

Παιδί της δεύτερης γενιάς του Ολοκαυτώματος, ο Σάμης Ταμπάχ γεννήθηκε το 1952 στη Θεσσαλονίκη, όπου ζει και εργάζεται. Ζωγραφίζει, εδώ και 40 χρόνια, ακουαρέλες, μονοτυπίες, ακρυλικά και κολάζ με προχρωματισμένα χαρτιά. Εξέθεσε πρώτη φορά το 1980 στη Μικρή Πινακοθήκη "Διαγώνιος". Στον ίδιο χώρο, το 1989, έγινε και η πρώτη ατομική του έκθεση στη Θεσσαλονίκη. Έχει επίσης παρουσιάσει ατομικές εκθέσεις σε Θεσσαλονίκη, Αθήνα, Στρασβούργο, Παρίσι, Βρυξέλλες, Κωνσταντινούπολη και Τυσον (Arizona).

Η έκθεση ζωγραφικής θα λειτουργεί, με ελεύθερη είσοδο για το κοινό, όλες τις ημέρες της εβδομάδας (καθημερινά, Σάββατο & Κυριακή) και θα διαρκέσει έως τις 2 Απριλίου 2017.

72 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΝΑΖΙΣΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Επετειακές εκδηλώσεις στο Μουσείο Αουσβιτς - Μπιρκενάου

Σύμβολο του απόλυτου κακού, το κέντρο συγκέντρωσης και εξόντωσης του Άουσβιτς-Μπιρκενάου είναι το μεγαλύτερο εβραϊκό νεκροταφείο στον κόσμο. Ένα νεκροταφείο χωρίς τάφους, χωρίς ονόματα, πάνω στο οποίο εκτυλίχθηκε μια μάχη μνήμης.

Το μουσείο και το μνημείο στο Άουσβιτς-Μπιρκενάου τιμήσε χθές, Παρασκευή, 27 Ιανουαρίου την 72η επέτειο της απελευθέρωσης του άλλοτε ναζιστικού στρατοπέδου συγκέντρωσης και εξόντωσης, με μία εκδήλωση στον χώρο του Μνημείου του Ολοκαυτώματος.

Το βασικό θέμα της επετείου είναι ο "Χρόνος" που συμβολίζεται από ένα ρολόι που βρέθηκε

κατά τη διάρκεια ανασκαφών που πραγματοποιήθηκαν στον θάλαμο αερίων και στο κρεματόριο 3 το 1967 και το οποίο επέστρεψε στο μουσείο φέτος. "Ο

χρόνος αναπόφευκτα μας απομακρύνει από την ιστορία του Άουσβιτς. Η μνήμη είναι πάντα μια μάχη με τον χρόνο. Ο χρόνος είναι επίσης αυτό που λείπει από

την αποστολή μας να ενημερώσουμε τις επόμενες γενιές για τους κινδύνους του λαϊκισμού, της ξενοφοβίας, του αντισημιτισμού και διάφορες εθνικές παραδοξότητες", γράφει ο δρ Πιοτρ Τσιβίνσκι, διευθυντής του μουσείου του Άουσβιτς.

Μέχρι την απελευθέρωση του στρατοπέδου από τους στρατιώτες του Κόκκινου Στρατού τον Ιανουάριο του 1945, οι Γερμανοί μαζί δολοφόνησαν από το 1940 σχεδόν 1,1 εκατομμύριο ανθρώπους στο Άουσβιτς, κυρίως Εβραίους αλλά και περίπου 80.000 μη εβραϊούς Πολωνούς, 25.000 Ρομά, 20.000 σοβιετικούς αιχμάλωτους πολέμου και ανθρώπους άλλων εθνικοτήτων. Το Άουσβιτς είναι για τον κόσμο

σήμερα ένα σύμβολο του Ολοκαυτώματος και των ωμοτήτων του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Το 1979 ο ιστορικός χώρος εντάχθηκε στα μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO. Το 2005 ο ΟΗΕ καθιέρωσε την 27η Ιανουαρίου Διεθνή Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος.

Την περασμένη εβδομάδα το μουσείο του Άουσβιτς-Μπιρκενάου απύθηνε έκκληση προς τους Γερμανούς και τους Αυστριακούς να δώσουν στο μουσείο οποιοδήποτε στοιχείο έχουν από τους στρατιώτες των Ες Ες του πρώην στρατοπέδου, όπως έγγραφα, ιδιωτικές επιστολές ή φωτογραφίες ώστε να κατανοηθεί καλύτερα η "νοοτροπία των δημίων".

Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους...

ΓΑΝΝΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 11ο

Απεικόνιση του 1817 του Γάλλου γιατρού Jean Louis Alibert, που δείχνει άτομο με υδροκεφαλισμό, μια σπάνια κατάσταση που προκαλείται από υπερβολική συγκέντρωση και πίεση του εγκεφαλονωτιαίου υγρού, στο εσωτερικό του εγκεφάλου...

«Ζώνη αγνότητας», στη Γαλλία του 16ου αιώνα. Τοποθετούνταν από τους στρατιωτικούς του Μεσαίωνα υποχρεωτικά στις γυναίκες τους και κλείδωνε με λουκέτο, ώστε να εξασφαλίσουν ότι δεν θα έλθουν σε σεξουαλική επαφή με τρίτο άτομο, όσο οι σύζυγοι λείπουν σε πολέμους...

Ιατρική τσάντα με όλα τα απαραίτητα «σύνεργα» μαιευτικής, την οποία χρησιμοποιούσαν οι γιατροί στην Αγγλία, γύρω στο 1850, για να βοηθήσουν τις γυναίκες που γεννούσαν στο σπίτι τους...

Διαφήμιση του 1920 για τη βλεννόρροια, μια επικίνδυνη σεξουαλικά μεταδιδόμενη νόσο των γεννητικών οργάνων: «Θεραπεία μόνο σε 3 μέρες. Το μόνο εγγυημένο σκεύασμα.

Οι φαρμακοποιοί γυρίζουν πίσω τα χρήματά σας αν δεν θεραπευθείτε». Άλλο ένα ματζούνι για τα λαίπωρους και απελπισμένους...

«

«

Το πρώτο σπηθσκοπείο ανακαλύφθηκε στη Γαλλία το 1816 από τον Rene Laennec και αποτελούνταν από ένα ξύλινο σωλήνα. Ο δημιουργός του δήλωσε ότι το εμπνεύστηκε επειδή αισθανόταν άβολα να βάζει το αυτί του στο στήθος των γυναικών για να τις ακροαστεί...

»

Το εικονιζόμενο σαδιστικό δημιούργημα («Scold's Bridle») χρησιμοποιούνταν το 15ο αιώνα για τον έλεγχο, τον εξευτελισμό, την τιμωρία για το κουτσομπολιό και γενικά για να συνετιστούν οι γυναίκες από τους συζύγους τους για κάθε τύπου ανόητες «αντιδράσεις» ή «παρατυπίες». Μερικές φορές συνδεόταν με αλυσίδα που κρατούσαν οι άνδρες τους, σέρνοντάς τις στους δρόμους ως κατοικίδια...

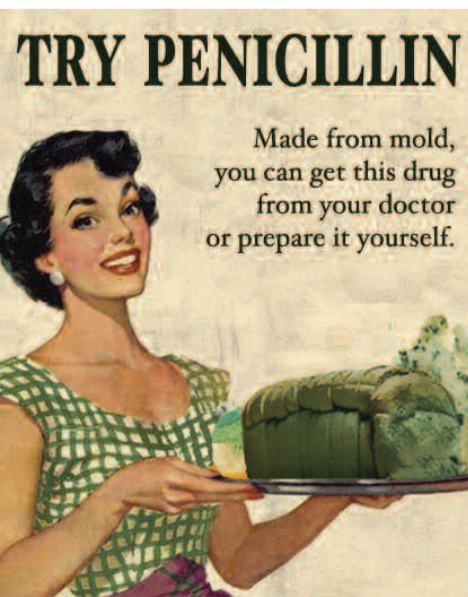

«

Πίνακας του 1494 του Ολλανδού ζωγράφου Ιερώνυμου Μπος, που απεικονίζει την εξαγωγή, με πρόχειρη χειρουργική επέμβαση, του «Λίθου της Τρέλας» από τον εγκέφαλο του ασθενούς, για την αντιμετώπιση νοσηρών διαταραχών...

»

Φιαλίδιο που περιείχε το «Νερό της αντι-υστερίας» (1850), για την αντιμετώπιση της ψυχοσωματικής διαταραχής της υστερίας. Πιθανότατα περιείχε καθαρό νεράκι ως βασικό θεραπευτικό συστατικό...

Η εμφάνιση του πρώτου αντιβιοτικού, της πενικιλίνης, που παρασκευάζονται από μύκητες (μούχλα): «Δοκίμασε την πενικιλίνη, μπορείς να την προμηθευτείς από το γιατρό σου ή να τη φτιάξεις μόνος σου».

Η απαρχή μιας νέας εποχής στην αντιμετώπιση των μικροβίων...

«

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Η λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *PIMPINELLA saxifrage* (Πιμπινέλλα η σαξιφράγκα). Την συναντούμε με τις ονομασίες άνισον το τράγιον, ρηξιπετροειδές, καυκαλήθρα (Ηπειρο) ή Άγριο γλυκάνισο. Ανήκει στην οικογένεια των Σκιοδοφόρων.

Ανισον το τράγιον

Είναι φυτό ποώδες και πολυετές το ύψος του οποίου φτάνει τα 40 έως 60 εκατοστά. Το συναντούμε σε μέρη ακαλλιέργητα, σε ξεράσβεστώδη εδάφη. Είναι φυτό που κυριολεκτικά σκίζει τους βράχους με τις ρίζες του, ενώ τυκόν βρεθεί σε βραχώδη μέρη.

Στέλεχος άκαμπτο, ως επί το πλείστον εσωτερικώς

πλήρες, καλύπτεται από την βάση σε όλο το μήκος με μαλακές τρίχες. Φυτό πολύμορφο.

Τα φύλλα του είναι μοναχικά, άμισχα, αυγοειδή, στρογγυλωπά και πριονωτά. Η ρίζα του ατρακτοειδής και διακλαδιζόμενη, με έντονη μυρωδιά, απ έξω μελαψή. Τα άνθη του λευκά ή λευκοκίτρινα, σπανίως ρόδινα, σε σκιάδες.

Τα άνθη είναι ερμαφρόδιτα (έχουν αρσενικά και θηλυκά όργανα και αυτογονιμοποιούνται). Οι σπόροι του φυτού είναι μικροί, ωοειδείς καφέ χρώματος. Θεωρείται ιδιαίτερα θρεπτική ζωοτροφή για πρόβατα και βοοειδή.

Ιστορικά στοιχεία

Φυτό γνωστό από την αρχαιότητα. Οι αρχαίοι το ονόμαζαν Έμπετρον. Όταν το διέθεταν στα τέλη του περασμένου αιώνα στα φαρμακεία οι ρίζες του ονομάζονταν ρίζες εμπέτρου.

Στη λαϊκή ιατρική η ρίζα έχει χρησιμοποιηθεί στην παρασκευή ενός βάμματος, που χρησιμοποιούσαν εναντίον του πονόλαιμου, της φαρυγγίτιδας, της λαρυγγίτιδας και της βρογχίτιδας. Υπό μορφή καταπλάσματος το χρησιμοποιούσαν εξωτερικά για την θεραπεία ανοικτών πληγών.

Τον Μεσαίωνα το βότανο είχε αποκτήσει την φήμη ότι θεράπευε τις πέτρες στους νεφρούς, τη χολέρα και την πανούκλα. Ο Τζον Τζεράρντ έγραφε το 1597 «Το βότανο υπερασπίζεται την καρδιά από μολυσμένο αέρα και την πανούκλα και άλλες μεταδοτικές ασθένειες. Χρησιμοποιείται είτε σε χυμό είτε σε αφέψημα του βοτάνου ή από σκόνη του φυτού ή της ρίζας του». Το αφέψημα του βοτάνου είχε την φήμη ότι αφαιρούσε τις φακίδες. Το μάσημα της νωπής ρίζας ανακούφισε από τον πονόδοντο. Τα φρέσκα φύλλα τα χρησιμοποιούσαν για να αρωματίσουν σούπες, σάλτσες, ψάρι, τυρί και σαλάτες.

Στην Κρήτη το βότανο ήταν γνωστό ως γλυκάνισο το τράγιο (Τράγιο το είχε ονομάσει ο Πιέρ Μπελόν διάσημος γιατρός και βοτανολόγος ο οποίος ήρθε στην Κρήτη το 1549 και έμεινε πολλά χρόνια στο νησί μελετώντας το φυτικό και ζωικό βασίλειο του νησιού καθώς

και τα έθιμα των κατοίκων). Τους σπόρους τους έβραζαν για τα εντερικά αέρια των βρεφών. Το χρησιμοποιούσαν και για την παρασκευή ούζου από ρακή. Από τους σπόρους έβγαζαν και ένα είδος λεβάντας που χρησιμοποιούσαν ως κολόνια τα κορίτσια.

Παλαιότερα στο νησί το πουλούσαν οι αχτάρηδες. Αχτάρικα όπως

έχω γράψει και στο παρελθόν, ήταν μικρά στενά μαγαζάκια που είχαν χτίσει οι Τούρκοι μετά την άλωση του Χάνδακα (Ηράκλειο).

Εκεί που λούσαν μπαχαρικά, ανθόνερο, μαστίχα, κιμίζο, σαλισάμρι και ζάχαρη σε μικρή ποσότητα σαν φάρμακο. Η λέξη ήταν παραφθορά της τούρκικης λέξης

ατάρ που σημαίνει μυρεψός (αρωματικός). Οι Κρήτες τον είπαν αχτάρ, αχτάρη και το μαγαζί αχτάρικο.

Συστατικά - χαρακτήρας

Η ρίζα του φυτού είναι πολύ ζεστή και καυστική και καίει το στόμα σαν το πιπέρι.

Περιέχει αιθέριο έλαιο, 1% σαπωνίνες, πικρούς παράγοντες, ταννίνες, πολυσακχαρίτες, ρητίνες, κουμαρίνες (μπεργκαπτένη, ουμπελλιφερόνη, πιμπινελλίνη, ισοπιμπινελλιόνη).

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Ανθίζει από τον Ιούλιο μέχρι τον Σεπτέμβριο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα φύλλα αλλά κυρίως χρησιμοποιείται η ρίζα του φυτού. Συλλέγεται Μάρτιο και Απρίλιο, καθώς και Σεπτέμβριο και Οκτώβριο.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Δρα ως σπασμολυτικό, χωνευτικό, ορεκτικό, εφιδρωτικό, μαλακτικό και διουρητικό.

Η νωπή ρίζα έχει αντιδιαρροϊκές ιδιότητες. Κύρια το βότανο χρησιμοποιείται σε βρογχικά και αναπνευστικά προβλήματα. Το έλαιο και η ρητίνη που περιέχει το βότανο ανακουφίζει σε φούσκωμα και δυσπεψία.

Συνίσταται σε φλογώσεις του στόματος και του λάρυγγος, την σπηθάχη, την βρογχίτιδα και την λαρυγγίτιδα. Ακόμη βοηθά σε κρυολήματα, άσθμα, βραχνάδα.

Στην ομοιοπαθητική το βάμμα του βοτάνου χρησιμοποιείται για τους πονοκεφάλους και την αιμορραγία.

Παρασκευή και δοσολογία

Παρασκευάζεται ως αφέψημα. Βράζουμε ένα με δύο κουταλάκια του τσαγιού αποξηραμένου βοτάνου σε ένα φλιτζάνι νερό, σουρώνουμε και πίνουμε 1-2 φλιτζάνια την ημέρα.

Υπό μορφή βάμματος η δοσολογία είναι 10 σταγόνες πάνω σε ζάχαρη ή μέσα σε μια κουταλιά νερό.

Προφυλάξεις

Δεν χρησιμοποιούμε τους σπόρους του φυτού σε πλύσεις του στόματος διότι ερεθίζουν τις αμυγδαλές. Σε ανοικτόχρωμα άτομα μπορεί να προκαλέσει φωτοευαισθησία. Σε περίπτωση υπερδοσολογίας μπορεί να παρουσιαστούν σπασμοί στην μήτρα και για τον λόγο αυτό απαγορεύεται η χρήση του φυτού κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνης.

